

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. MOUTON, PREMIER VICE-PRESIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOUTON, EERSTE ONDERVOORZITTER

M. Péciaux, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Péciaux, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.

De vergadering wordt geopend om 15 h 5 m.

EXCUSES — VERONTSCHULDIGD

MM. Happart, pour d'autres devoirs; Lefevre et Verberckmoes, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Happart, wegens andere plichten; Lefevre en Verberckmoes, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le Président. — En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat les arrêts ci-après rendus le 3 mars 1994:

1. L'arrêt n° 20/94 en cause de la question préjudicielle posée par le Tribunal du travail de Gand, en cause de la SA Inter-Discount contre V. De Saffel (numéro du rôle 593);

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van de volgende op 3 maart 1994 uitgesproken arresten:

1. Het arrest nr. 20/94 in zake de prejudiciële vraag gesteld door de Arbeidsrechtbank te Gent inzake de NV Inter-Discount tegen V. De Saffel (rolnummer 593);

2. L'arrêt n° 21/94 en cause de la demande de suspension de l'article 3 de la loi du 6 août 1993 modifiant les articles 259bis et 259quater du Code judiciaire et complétant l'article 21, § 1er, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, introduite par Stefaan Raes et Maria Wyckaert (numéro du rôle 628).

2. Het arrest nr. 21/94 in zake de vordering tot schorsing van artikel 3 van de wet van 6 augustus 1993 tot wijziging van de artikelen 259bis en 259quater van het Gerechtelijk Wetboek en tot aanvulling van artikel 21, § 1, van de wet van 18 juli 1991 tot wij-

ziging van de voorschriften die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten, ingesteld door Stefaan Raes en Maria Wyckaert (rolnummer 628).

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le Président. — Par lettre du 7 mars 1994, le président du Parlement européen a transmis au Sénat:

1. Une résolution sur les mesures en faveur des personnes âgées;

Bij brief van 7 maart 1994, heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden:

1. Een resolutie over maatregelen ten behoeve van ouderen;

2. Une résolution sur la nouvelle dimension sociale du Traité de Maastricht;

2. Een resolutie over de nieuwe sociale dimensie van het Verdrag van Maastricht;

3. Une résolution sur la pauvreté des femmes en Europe.

3. Een resolutie over armoede onder vrouwen in Europa.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkin-

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen van wet.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions de loi.

U hebt de lijst ontvangen van de verschillende in overweging te nemen voorstellen van wet met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions de loi à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le Bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die voorstellen van wet in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions de loi comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE CROO AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE WEINIG BEMOEDIGENDE EVOLUTIE IN HET BEANTWOORDEN VAN SCHRIFTELIJKE VRAGEN VAN SOMMIGE LEDEN VAN ZIJN REGERING»

QUESTION ORALE DE M. DE CROO AU PREMIER MINISTRE SUR «L'EVOLUTION PEU ENCOURAGEANTE EN CE QUI CONCERNE LA CELERITE AVEC LAQUELLE CERTAINS MEMBRES DE SON GOUVERNEMENT REPONDENT AUX QUESTIONS ECRITES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Croo aan de Eerste minister over «de weinig bemoedigende evolutie in het beantwoorden van schriftelijke vragen van sommige leden van zijn Regering».

Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik stel de Eerste minister deze vraag al voor de derde maal. In juli 1992 en februari 1993 wees ik reeds op het groot percentage onbeantwoorde schriftelijke vragen.

Mijnheer de Eerste minister, afgezien van een aantal goede scores van uzelf en een aantal ministers is het aantal onbeantwoorde vragen nog opvallend hoog. Ik begin met de goede scores. U hebt zelf geen enkele vraag onbeantwoord gelaten, noch uw collega's van Buitenlandse Zaken en Pensioenen en Buitenlandse Handel. Andere ministers blijven echter zwaar in de fout.

M. le Président. — Monsieur De Croo, conformément au Règlement, puis-je vous demander de bien vouloir vous en référer à votre texte?

M. De Croo (VLD). — Je m'y réfère mentalement, monsieur le Président. Vous savez que j'ai du mal à lire. *(Sourires.)*

Ik zal nochtans mijn best doen.

Zo werd ik in kennis gesteld dat tussen 17 maart 1992 en 1 februari 1994 in volgende departementen nog een aantal schriftelijke vragen onbeantwoord zijn gebleven: Wetenschapsbeleid: 28 pct.; Justitie en Economische Zaken: 17 pct.; Sociale Zaken: 17 pct.; Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken: 15 pct.; Verkeerswezen en Overheidsbedrijven: 14 pct.; Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu: 13,3 pct.; Tewelstelling en Arbeid: 12 pct.

Eén van de politieke instrumenten waarover een parlementslid beschikt, is de mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke vragen.

Mijnheer de Eerste minister, indien u mij geen doeltreffende maatregelen aankondigt om dit euvel te verhelpen, zullen wij verplicht zijn andere technieken te gebruiken. Wij zullen dan een reeks interpellatieverzoeken moeten indienen om de ministers te verplichten op correcte wijze en binnen een normale tijdsspanne de controlefuncties van de Senaat te respecteren.

De Voorzitter. — Het woord is aan de Eerste minister.

De heer Dehaene, Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, de heer De Croo heeft, terecht, al meer dan eens gewezen op het aantal schriftelijke vragen die onbeantwoord blijven. Ik probeer, zoals hij eraan herinnerd heeft, zelf het goede voorbeeld te geven en op alle vragen te antwoorden.

Het Bureau van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft mij er onlangs ook attent op gemaakt dat er een aantal verträgen zijn. Ik heb, tengevolge van de brief van de voorzitter van de Kamer, de leden van de Regering nogmaals gezegd dat parlementsliden het recht hebben schriftelijke vragen te stellen en dat zij daar dan ook terecht een antwoord op verwachten.

De oorzaken voor de vertraging zijn voor ieder departement verschillend en hangen soms af van de inhoud van de vragen. In de Kamer werd een interessante suggestie gedaan en ik vraag mij af of ze ook niet door de Senaat kan worden overgenomen. Men stelt namelijk voor om voor de departementen waar een abnormale achterstand wordt vastgesteld in de bevoegde commissies een gesprek te organiseren met de betrokken minister om de oorzaken van de vertraging op te sporen en eventuele afspraken te maken voor de toekomst. Ik vind dit een goed initiatief omdat er in sommige departementen wel degelijk redenen voor vertraging aanwezig zijn.

Naast een schriftelijke aanmaning zal ik tijdens de eerstvolgende Ministerraad nogmaals de aandacht vestigen op dit probleem.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Croo voor een repliek.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, tegenover een sportief Premier mag ik wel de vergelijking maken met een interview met een wielrenner. Deze mensen zeggen ook altijd: «*Je ferai mieux la prochaine fois.*»

Ik stel deze vraag al voor de derde keer en krijg voor de derde keer hetzelfde antwoord. Het principe is eenvoudig. Eén van de controlemogelijkheden van Kamer en Senaat bestaat erin vragen te stellen die samen met het antwoord in een publikatie verschijnen. Daar kunnen Kamer en Senaat, publieke opinie en pers, zich informeren.

Mijnheer de Eerste minister, op dit gebied bent u een voorbeeld, want uw antwoorden laten nooit te lang op zich wachten. Destijds hebben wij zelf voor een departement, dat duizenden vragen en antwoorden kreeg te verwerken, hetzelfde kunnen bereiken. Het moet nu eindelijk eens gedaan zijn. Het Reglement moet worden gerespecteerd. Ik vermoed dat u met uw bekende harde hand orde op zaken zal stellen. Ik verwittig u: ik stel dezelfde vraag niet nog een keer. Dan interpelleer ik gewoon. Natuurlijk hoop ik dat het niet nodig zal zijn.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DE DONNEA AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LA SITUATION DES AGENTS CONTRACTUELS SUBVENTIONNES ENGAGES POUR LE RECENSEMENT A L'INSTITUT NATIONAL DE STATISTIQUE DU MINISTERE DES AFFAIRES ECONOMIQUES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE DONNEA AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE TOESTAND VAN DE GESUBSIDIEERDE CONTRACTUELEN DIE VOOR DE ALGEMENE TELLINGEN IN DIENST GENOMEN ZIJN BIJ HET NATIONAAL INSTITUUT VOOR DE STATISTIEK VAN HET MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. de Donnée au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur «la situation des agents contractuels subventionnés engagés pour le recensement à l'Institut national de statistique du ministère des Affaires économiques».

La parole est à M. de Donnée.

M. de Donnée (PRL). — Monsieur le Président, M. le ministre a récemment déclaré à la télévision que s'il apprenait que des agents contractuels engagés pour le recensement à l'Institut natio-

nal de statistique avaient été affectés à des postes vacants dans le cadre de son département, il prendrait les dispositions utiles avec les directeurs généraux pour que cette situation ne se produise plus.

Est-il exact que 950 emplois sont actuellement vacants dans le cadre du département des Affaires économiques ?

Combien d'agents contractuels engagés pour le recensement à l'INS ont-ils été affectés au recensement proprement dit, à des places vacantes dans le cadre de l'INS, à des places vacantes du cadre dans d'autres directions générales du département des Affaires économiques ? Combien de préavis de licenciements ont-ils été notifiés à ces ACS pour chacune des trois catégories et est-il vrai que certains préavis ne devaient pas être prestés ?

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, 959 emplois sont actuellement vacants par rapport au cadre organique de 3 311 emplois.

Pour le recensement, 242 agents ont été affectés à l'Institut national de statistique et 99 à des places vacantes du cadre dans d'autres directions générales du département.

Le nombre de licenciements s'élève, au 1er janvier 1994, à 65, dont 55 à l'INS; au 1er mars 1994, à 86, dont 56 à l'INS. Ces 86 ne devraient pas prêter les trois mois de préavis mais seront indemnisés. Cette mesure s'impose afin de respecter les normes budgétaires. Au 1er mars 1994, les licenciements étaient au nombre de 190, dont 131 à l'INS, licenciements avec prestations afin de continuer le recensement.

Depuis lors, j'ai demandé au secrétaire général de me donner la situation exacte de tous les services du département des Affaires économiques où des tâches statutaires sont, par la force des choses, remplies par des contractuels qui, en principe, avaient été engagés pour d'autres tâches.

Je signale par ailleurs qu'à la suite d'une note que j'ai déjà déposée au Conseil des ministres le 4 mars 1994, un groupe de travail examinera le problème du personnel du département et expressément celui de l'INS.

Ce groupe de travail devrait rapidement arriver à des conclusions afin de trouver des solutions tant au niveau budgétaire qu'au niveau du fonctionnement du département.

Lorsqu'il transmettra ses conclusions, je proposerai au Conseil des ministres d'attribuer au département les besoins en personnel et en moyens budgétaires.

Il est clair que cette situation conflictuelle est née d'une réalité qui pouvait être prévue puisque la plupart de ces agents contractuels, en tout cas ceux qui avaient été engagés pour le recensement, l'avaient été, par définition, pour une période déterminée. Le recensement devait être clôturé à la fin du mois de mars 1994.

En août 1993, lors des discussions pour le budget 1994, l'Institut national de statistique nous a demandé un prolongement de deux mois, jusqu'à fin 1994. C'est donc tout naturellement que les préavis ont été donnés trois mois avant cette échéance. C'est à ce moment que l'INS a fait savoir que le recensement ne serait pas terminé fin mai, sans doute parce que des contractuels ont été affectés à d'autres tâches, du reste légitimes, par exemple Intra-stat, puisque, bien évidemment, nous ne pouvons négliger nos obligations européennes.

Manifestement, les calculs auraient dû être faits plus tôt. Cette révélation vient donc un peu tard puisque je l'ai apprise le lendemain de la réunion du contrôle budgétaire. Devant l'imminence et le caractère inévitable des licenciements, nous avons bien dû reconnaître que le recensement avait été négligé au profit d'autres tâches également utiles. Dès lors, nous avons dû prolonger pour une durée indéterminée le contrat d'un certain nombre de contractuels, et ce, en principe, jusqu'à la fin de 1994, y compris pour le recensement.

Comme je l'ai déjà signalé à M. Hatry lors de ma réponse à son interpellation, je rappelle que j'ai proposé une restructuration en profondeur de l'INS au Conseil des ministres. Elle ne concerne pas

les contractuels et diminue considérablement le nombre de membres du personnel des niveaux III et IV en les remplaçant par du personnel de niveau I dont le manque est cruellement ressenti.

Aujourd'hui, quelques problèmes de moindre importance — par rapport à de nombreux autres — doivent encore être résolus. Nous discutons en effet sur le point de savoir si les besoins de l'INS en termes de personnel s'élèvent à 800 millions ou à 840 millions de francs comme je le pense. La question du maintien ou de la suppression des centres régionaux de l'Institut national des statistiques est également toujours en discussion.

Le règlement de ces deux problèmes, qui interviendra incessamment, m'offrira peut-être la possibilité d'exercer une pression supplémentaire. La restructuration définitive — qui inclura le personnel statutaire — de l'INS sera alors lancée.

M. le Président. — La parole est à M. de Donnée pour une réplique.

M. de Donnée (PRL). — Monsieur le Président, je remercie le ministre pour la réponse circonstanciée et bien documentée qu'il m'a fournie et dont les termes reflètent la réalité.

Je m'étonne cependant que le ministre soit confronté aux faits accomplis qu'il décrit. J'aimerais dès lors savoir si un membre de son cabinet a été délégué à la surveillance de l'INS ou s'il entretient lui-même des contacts avec la direction de cette institution. Il est en effet anormal que des déraillements administratifs de cette importance se produisent à l'insu du ministre et provoquent les incidents que nous connaissons actuellement.

J'espère donc que le ministre disposera prochainement du temps nécessaire à la remise en ordre de l'INS et de son département puisque, si j'ai bien noté les chiffres qu'il a cités, près d'un quart des emplois statutaires ne sont actuellement pas pourvus.

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Je déplore que M. de Donnée soit convaincu du fait que seul un ministre libéral est à même d'éviter ce genre d'incident.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER L. MARTENS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE OVERBEVOLKING VAN DE GEVANGENISSEN»

QUESTION ORALE DE M. L. MARTENS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LA SURPOPULATION DANS LES PRISONS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Luc Martens aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «de overbevolking van de gevangenis».

Het woord is aan de heer Luc Martens.

De heer L. Martens (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, wij vernemen via de pers dat de komende weken honderden gevangenen, die tot een gevangenisstraf van maximum drie jaren werden veroordeeld, vroegtijdig uit de gevangenis zullen worden ontslagen. Wij zijn niet blind voor het probleem van de overbevolking van de gevangenis, maar deze berichtgeving heeft velen verbaasd en geschokt.

Er rijzen in dat verband toch een aantal vragen, mijnheer de Vice-Eerste minister. Gaat het hier niet om een oplossing op korte termijn, terwijl het probleem van de overbevolking niet ten gronde wordt opgelost ?

Is dit geen discriminatoire maatregel? Gevangenen die betrokken zijn bij de drugshandel en van vreemde nationaliteit zijn, zullen op het eerste gezicht een gunstiger regime genieten dan degenen van Belgische nationaliteit?

Waarom wordt de periode die de gevangenen nog in de gevangenis dienden te verblijven niet omgezet in alternatieve straffen?

Tot slot, gaat u met deze beslissing niet in tegen het rechtsgevoel van de bevolking en de vraag om orde en veiligheid?

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, la surpopulation dans les prisons est un phénomène récurrent, variable dans le temps. Nous avons enregistré au cours des deux dernières années une augmentation importante et soudaine de la population pénitentiaire. Après être restée stable pendant pratiquement dix ans — entre 6 000 et 6 500 détenus — la population de nos prisons a atteint en février 1994 7 550 détenus.

Ce phénomène est dû à la croissance de la criminalité ainsi qu'au fonctionnement plus efficace de l'appareil judiciaire. Les infrastructures pénitentiaires ne peuvent suivre cette évolution brutale.

En 1988, nous disposions de 5 300 places dans les prisons, en calculant conformément aux normes du Conseil de l'Europe. Nous devrions arriver à plus ou moins 6 100 places à la fin de l'année 1994. En 1996, lorsque la construction de la prison d'Andenne et les travaux de rénovation programmés dans les autres centres de détention seront réalisés, nous disposerons d'environ 6 700 places. J'ai également sollicité la construction d'un nouveau centre de détention de 400 places à Saint-Hubert.

Par ailleurs, les étrangers en séjour illégal devraient quitter les prisons pour être mis à la disposition du ministre de l'Intérieur lorsque les infrastructures prévues à cet effet seront construites.

Finalement, lorsque toutes ces mesures seront effectives, la capacité pénitentiaire globale sera accrue de 20 p.c. Il s'agit d'une amélioration significative alors que ce problème a été négligé durant des décennies. Toutefois, les chiffres français — près de 56 000 prisonniers pour 58 millions d'habitants — montrent que nous pourrions être prochainement confrontés à une population carcérale de 10 000 personnes. Il est évident qu'il faudra encore un certain nombre d'années avant que notre pays ne dispose de 10 000 cellules répondant aux normes du Conseil de l'Europe.

Un deuxième élément de réponse est de s'interroger sur l'opportunité de concevoir des peines alternatives. Le Sénat a adopté voici quelques semaines la loi sur la médiation pénale et les travaux d'intérêt général. Toutefois, ces mesures ne concernent que les auteurs d'infractions mineures et ne permettront de répondre qu'en partie à la surpopulation chronique des prisons.

En dehors de ces mesures structurelles, un certain nombre de législations nouvelles — la loi sur la protection de la vie privée en est un exemple — ne prévoient plus que des peines d'amendes, à l'exclusion de toute peine d'emprisonnement.

La situation actuelle dans les prisons du royaume — 7 500 détenus pour seulement 5 900 places — était devenue inacceptable en termes de sécurité tant pour le personnel que pour l'ensemble de la société. C'est la raison pour laquelle j'ai été amené, après avoir pris connaissance des rapports des autorités pénitentiaires, à prendre des mesures urgentes.

Des mesures urgentes de deux types peuvent être envisagées. L'une d'entre elles — qui ne me paraît pas la meilleure — n'a d'ailleurs fait l'objet d'aucune question ou interpellation parlementaire les années précédentes, sauf — M. Desmedt s'en souvient certainement — pour regretter qu'elle ne soit pas encore prise. Il s'agit de la mesure collective, la mesure de grâce, qui réduit la peine de tous les détenus quels que soient le type d'infraction et le stade auquel ils se trouvent dans l'exécution de leur peine.

Ce n'était pas la bonne solution à mes yeux. Une analyse individuelle de chaque dossier me semblait préférable, afin, d'une part, de réduire les risques avec les détenus dangereux et, d'autre part,

de conserver une certaine justice «distributive». En effet, les mesures de grâce prises ces vingt dernières années ont eu pour conséquence qu'une personne condamnée, par exemple, à six mois de prison pouvait échapper ou non à la peine selon la date à laquelle cette décision était prise.

J'ai donc donné la préférence à l'analyse individuelle de chaque dossier — sur proposition des directeurs des établissements pénitentiaires — dans le cas des peines ne dépassant pas cinq ans. Cette population pénitentiaire est principalement concernée par ces nouvelles mesures provisoires.

En outre, la loi Lejeune sera respectée et une libération ne sera accordée que si aucun autre dossier n'est en cours et si aucune contre-indication majeure n'existe.

Quant aux cas plus délicats, les conditions équivalentes à celles de la libération conditionnelle seront imposées.

Cela dit, malgré toutes ces précautions, je ne prétends nullement qu'il s'agit de mesures structurelles de politique pénitentiaire. Il m'appartient de répondre à une situation d'urgence: un record inégalé en matière de population pénitentiaire et une infrastructure vieillie, que nous essayons d'adapter à la situation actuelle. Des décisions sont prises pour progresser encore dans ce domaine car cette infrastructure fait toujours courir des risques, non seulement aux détenus mais aussi à la société en cas d'émeutes ou d'évasions collectives et au personnel des établissements pénitentiaires. Mon objectif est de diminuer ces risques. Bien entendu, à cause des faibles moyens dont nous disposons et des délais nécessaires pour élargir l'infrastructure pénitentiaire, je ne peux que choisir entre deux maux. J'ai donc opté pour le moindre.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Luc Martens voor een repliek.

De heer L. Martens (CVP). — Mijnheer de Vice-Eerste minister, ik ben mij bewust van de noodzaak om maatregelen te nemen en ik ben mij er ook van bewust dat u in overleg met de commissarissen een aantal initiatieven op het goede spoor hebt gezet.

Het is echter niet alleen de vraag wat u doet, maar ook op welke manier u dat doet.

U kan niet ontkennen dat door de manier waarop deze maatregel werd bekend gemaakt op zijn minst een communicatief probleem is ontstaan. De bevolking verwacht van de overheid dat zij zorgt voor orde en veiligheid en dit niet alleen in objectieve termen. De mensen moeten het ook werkelijk ervaren. De bevolking zal echter beslist geen gevoel van veiligheid hebben gehad toen ze op de hoogte werd gebracht van deze maatregel. Integendeel, zij was geschokt.

Ik spoor u ertoe aan niet alleen lippendienst te bewijzen maar ook werk te maken van een globaal penitentiair beleid zodat dit soort maatregelen in de toekomst niet meer nodig zal zijn. Zij vernietigen het vele goede dat u in het kader van het contract met de burger tot stand wil brengen. Een dergelijke maatregel veegt het werk en de inspanningen van maanden ineens onder de tafel. Onderschat het effect ervan op de publieke opinie niet.

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, comme je l'ai indiqué tout à l'heure, nous avons dû, entre deux maux, choisir le moindre. Je vous ai dit qu'il existait un déficit en matière d'infrastructure pénitentiaire: seules 5 900 places sont actuellement disponibles pour 7 500 détenus. Toutefois, le déficit est bien supérieur à 1 600 unités dans les établissements fermés. Le choc aurait été encore plus terrible si deux gardiens avaient été assassinés par quatre détenus dans une cellule. Je ne peux pas courir tous les risques à la fois.

Qu'il y ait des problèmes de communication je n'en doute pas, monsieur Martens. Dans les communications transmises à la presse, on a présenté comme des nouveautés des mesures qui existent depuis 1987 et d'autres depuis 1991.

Si vous êtes responsable des informations transmises — celles que je vous ai données sont toujours exactes — vous ne l'êtes évidemment pas pour ce qui est de la manière dont elles sont répercutées.

Il est évident qu'il existe des problèmes de communication, je le répète, mais on ne peut les résoudre tous. Heureusement, les questions posées ont permis une mise au point.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DEWORME AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «L'INCIDENCE SUR LE PRIX DU GAZ DE LA PRIVATISATION DE LA SNI»

QUESTION ORALE DE M. DEWORME AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LE RENFORCEMENT DU CONTROLE EN AMONT EN CE QUI CONCERNE LES PLANS D'APPROVISIONNEMENT ET D'EQUIPEMENT DANS LE CADRE DE LA PRIVATISATION DE LA SNI ET LES CONSEQUENCES POUR DISTRIGAZ»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEWORME AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE INVLOED VAN DE PRIVATISERING VAN DE NIM OP DE GASPRIJS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEWORME AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE STRENGERE VOORAFGAANDE CONTROLE OP DE BEVOORRADINGS- EN UITRUSTINGSPANNEN IN HET KADER VAN DE PRIVATISERING VAN DE NIM EN DE GEVOLGEN DAARVAN VOOR DISTRIGAS»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle les questions orales de M. Deworme au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques.

Je vous propose de joindre ces questions orales qui portent toutes deux sur la privatisation de la SNI. (*Assentiment.*)

La parole est à M. Deworme.

M. Deworme (PS). — Monsieur le Président, ma première question est la suivante. Il me semble que le Gouvernement a déclaré que la privatisation de la SNI n'aurait pas d'incidence sur le prix du gaz.

Pourtant, la logique économique de l'opération conduit à un coût pour le consommateur de gaz. Le coût minimum que le consommateur devra assurer est celui de la rémunération du capital.

Tractebel et les intercommunales devront emprunter 14 milliards pour payer l'acquisition de DISTRIGAZ.

On pourrait aussi supposer des surcoûts éventuels dus au monopole et à la position dominante.

A combien estimez-vous l'augmentation du prix du gaz en fonction de la privatisation de la SNI?

J'en viens à ma deuxième question. Pour assurer un contrôle public efficace, il sera nécessaire de mettre en œuvre une garantie légale.

Les contrats gaziers — j'en sais quelque chose — ainsi que les coûts de transport et de stockage sont automatiquement et légalement à charge de la distribution publique et des consommateurs finaux.

Si le rôle des représentants des pouvoirs publics dans le conseil d'administration de DISTRIGAZ devait être celui d'administrateurs, ils ne pourraient que jouer le rôle attaché à cette fonction, ni plus ni moins.

Dans ce cas, il serait donc absolument nécessaire d'avoir un instrument de surveillance en amont pour ce qui concerne la formation des coûts en gaz. Cet instrument — légal, procédural et institutionnel — devrait être conforme au droit communautaire de la concurrence.

Je souhaite demander à M. le ministre s'il compte compléter et adapter l'article 181 de la loi budgétaire du 8 août 1980 pour faire droit à cette préoccupation.

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, pour continuer l'exercice d'un contrôle public efficace, le Gouvernement a exigé de l'acheteur des parts détenues par l'Etat dans la SNI, un règlement d'action spécifique analogue à celui qui a été instauré en France, notamment dans le cas de la privatisation de la Société nationale Elf-Aquitaine.

Le Gouvernement a demandé que cette action spécifique, souvent appelée *golden share*, ne se limite pas à la désignation d'administrateurs avec voix consultative, mais que d'autres éléments y soient inclus. Il s'agit des éléments suivants.

Premièrement, le droit de participer aux réunions d'actionnaires et de posséder les mêmes droits à l'information que les actionnaires ordinaires.

Deuxièmement, le droit de veto du Gouvernement à l'encontre des décisions de n'importe quel organe de la société dans divers cas, et notamment les décisions tendant à une cession, un transfert d'actions au sens le plus large, y compris une rétrocession d'actions, même au sein d'un même groupe, qui vont à l'encontre de l'intérêt national, en ce compris la politique énergétique du pays. Ce droit de veto concerne également les décisions tendant à la mise en gage d'actions ou d'actifs, qui vont à l'encontre de l'intérêt national, en ce compris la politique énergétique du pays, ainsi que les décisions comportant une forme de «réaffectation» des actifs et qui vont à l'encontre de l'intérêt national, en ce compris la politique énergétique du pays.

Troisièmement, le droit de veto du Gouvernement à l'encontre de chaque modification significative d'actionnariat qui entraîne le dépassement d'un seuil déterminé — 5 p.c. — par analogie à la loi votée en 1989.

Quatrièmement, la possibilité pour les administrateurs de l'Etat de suspendre toute décision importante de la société, en opposition avec les grandes options de politique énergétique de l'Etat, en ce compris la politique d'approvisionnement, et portant atteinte de la sorte à l'intérêt général. A défaut de confirmation de cette suspension par le ministre de l'Energie, la mesure peut être exécutée.

Cinquièmement, la possibilité pour les administrateurs du Gouvernement, dans les cas de blocage des décisions dus à un conflit entre actionnaires et portant atteinte aux grandes options de politique énergétique de l'Etat, y compris l'approvisionnement, de soumettre à la délibération des organes de décision de la société, sur l'instruction du ministre compétent pour l'Energie, une proposition de décision de nature à lever le blocage. La Commission d'évaluation des actifs de l'Etat élaborera en cas de conflit permanent un mécanisme pour entraîner un déblocage.

Sixièmement, un mécanisme contraignant de sanctions pour le respect du contrôle précité.

Des discussions entre la Commission d'évaluation des actifs de l'Etat avec AVH et Tractebel, il ressort que les conditions imposées par le Gouvernement sont intégralement acceptées par les partenaires.

L'introduction de ce règlement d'action spécifique ne doit pas passer par une modification de l'article 181 de la loi budgétaire du 8 août 1980, article qui a d'ailleurs été modifié en 1983 et qui a trait à la mise en place du Comité de contrôle de l'électricité et du gaz, mais par des dispositions spécifiques préparées par le ministre des Finances.

Dans ces conditions, un contrôle public efficace pourra être exercé à l'intérieur de DISTRIGAZ, notamment sur les contrats gaziers et les coûts de transport et de stockage.

Le Gouvernement a en outre décidé que la vente des participations énergétiques de la SNI devait avoir lieu dans le contexte actuel de la régulation du marché belge de l'énergie. Il désire s'en tenir au *modus operandi* du Comité de contrôle de l'électricité et du gaz.

Je suis chargé de formuler des propositions en vue de renforcer le rôle des pouvoirs publics au sein du Comité de contrôle de l'électricité et du gaz, dans le cadre de la révision de la convention de 1983.

Des propositions sont à l'étude et seront présentées au Conseil des ministres dans le courant du mois d'avril.

Enfin, le Gouvernement pose comme condition que la privatisation de Distrigaz et des autres participations énergétiques ne peut avoir ni directement ni indirectement d'effet sur les prix pour tous les consommateurs de gaz en Belgique.

Cela signifie que même les intercommunales ne pourront reporter sur le consommateur le coût du financement de leur prise de participation dans Distrigaz.

Les sociétés visées par la question, à savoir Tractebel et Socofe, ne sont pas des acteurs qui interviennent dans le mécanisme de formation du prix du gaz en Belgique; leurs charges financières éventuelles ne peuvent donc être répercutées sur les prix.

M. le Président. — Les incidents sont clos.

De incidenten zijn gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN APEREN AAN DE MINISTER VAN WETENSCHAPSBELEID EN INFRASTRUCTUUR OVER «DE UITBETALING VAN EEN FINANCIËLE TEGEMOETKOMING AAN BEDRIJVEN DIE GETROFFEN WERDEN DOOR NATUURRAMPEN»

QUESTION ORALE DE M. VAN APEREN AU MINISTRE DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE ET DE L'INFRASTRUCTURE SUR «LE PAIEMENT D'UNE INTERVENTION FINANCIÈRE A DES ENTREPRISES QUI ONT ÊTE FRAPPEES PAR UNE CATASTROPHE NATURELLE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Aperen aan de minister van Wetenschapsbeleid en Infrastructuur over «de uitbetaling van een financiële tegemoetkoming aan bedrijven die getroffen werden door natuurrampen».

Het woord is aan de heer Van Aperen.

De heer Van Aperen (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, in januari en februari 1990 werden heel wat bedrijven, ook in de land- en tuinbouw, getroffen door natuurrampen. Vele dienden een aanvraag in om financiële tegemoetkoming op grond van de wet van 12 juli 1976. In november en december 1993 werd, na heel wat aandringen, een aantal dossiers afgehandeld op provinciaal vlak.

In het aangetekend schrijven van de provinciedienst wordt voor de uitbetaling verwezen naar het ministerie van Verkeer en Infrastructuur.

Volgens dat schrijven zou men twee maanden na de toekenning uitbetalen. Dit is niet het geval en navraag bij de bevoegde diensten leert ons dat er geen middelen voorhanden zijn.

Dat brengt ons tot volgende vragen. Wanneer worden deze tegemoetkomingen uitbetaald? Hoeveel betrokkenen zijn er en voor welk bedrag? Waarom is er geen geld? Hoeveel dossiers zijn nog in behandeling? Hebt u een idee van het totaal bedrag van de aanvragen?

M. le Président. — La parole est à M. Dehousse, ministre.

M. Dehousse, ministre de la Politique scientifique et de l'Infrastructuur. — Monsieur le Président, c'est essentiellement par déférence envers le Sénat et par courtoisie à l'égard de l'auteur de cette question que je me suis efforcé de réunir, dans le très bref délai qui m'était imparti, un maximum d'éléments de réponse.

Je tiens toutefois à préciser deux points. D'une part, il est pratiquement impossible de répondre aux questions portant sur l'information ou la statistique telles par exemple les questions 4 et 5 relatives au nombre de dossiers en souffrance, pour lesquelles il est évidemment nécessaire de se référer à l'administration.

D'autre part, quand on s'interroge sur l'unicité et l'unité du Gouvernement, on mesure, à travers des questions comme celle qui vient d'être posée, à quel point un département dépend d'un autre, puisque j'apparais en quelque sorte comme un officier payeur agissant au nom et pour compte du ministre des Finances.

Ces deux précautions oratoires étant prises, j'en viens aux différentes questions de l'honorable membre.

Premièrement, quand les interventions financières auront-elles lieu? La loi du 12 juillet 1976 confie aux gouverneurs de provinces — M. Van Aperen en a parlé — la décision sur le principe et sur le montant de l'indemnité et du crédit de restauration complémentaire.

Cependant, la loi prescrit une procédure de contrôle administratif des décisions et un droit de recours pour le sinistré, comme pour l'administration, devant la Cour d'appel.

C'est à ce stade que le ministre des Communications et de l'Infrastructure intervient.

Lorsque le montant est connu, l'administration doit vérifier — c'est-à-dire admettre ou refuser — les preuves de remploi de l'indemnité. La loi exige en effet que les biens sinistrés soient restaurés — j'entends reconstruits ou remplacés — dans leur état et dans leur utilité avant le sinistre.

Lorsque ce n'est pas possible ou, du moins pas possible dans l'immédiat, un arrêté royal d'application permet à l'administration d'instruire et d'octroyer des dérogations portant sur le délai de reconstruction, sur l'endroit de reconstruction, sur la modification de l'utilité de la reconstruction et sur le remplacement par un achat.

Exceptionnellement même, une dispense de remploi peut intervenir, avec diminution de l'indemnité, de façon à éviter l'enrichissement du sinistré.

Ces opérations dépendent essentiellement de l'initiative du sinistré et non du rythme imposé par l'administration.

Enfin, lorsque les conditions du paiement sont réunies, mes services ordonnent celui-ci et le transmettent pour exécution à la Caisse nationale des calamités, service à gestion séparée, relevant non de mon département mais du ministère des Finances.

La Caisse nationale des calamités est alimentée par le budget du ministre des Finances. C'est donc à ce dernier que peuvent être posées les questions relatives au retard de paiement.

Deuxièmement, combien de sinistrés sont concernés par ces retards et pour quel montant? Les bordereaux de paiement en souffrance concernent le ministre des Finances, lequel ne peut cependant répondre que sur les montants en souffrance et non sur le nombre de sinistrés concernés, car la plupart des paiements sont partiels, les sinistrés introduisant leurs demandes à mesure de la réalisation de leurs travaux.

Troisièmement, pourquoi n'a-t-on pas prévu des fonds en suffisance? Je pourrais me contenter de vous dire qu'il est difficile de prévoir les calamités; en réalité, la réponse relève du ministre des Finances; c'est à lui qu'il revient de provisionner le budget.

Enfin, quel est, m'a demandé M. Van Aperen, le nombre de dossiers qui sont encore en traitement? Le ministre a-t-il une idée du montant total des demandes? Ces deux questions ne peuvent recevoir une réponse rapide, car il s'impose, en ce domaine, de consulter l'administration, comme je l'ai dit en commençant. Je reste à la disposition de l'honorable membre s'il souhaite me poser une question écrite ou m'écrire pour recevoir des informations complémentaires sur ce sujet.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Aperen voor een repliek.

De heer Van Aperen (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn, zij het slechts gedeeltelijk, antwoord op mijn vraag. In het aangetekend schrijven van de provinciedienst wordt

voor de uitbetaling verwezen naar een bepaald persoon bij het ministerie van Verkeer en Infrastructuur, die alles afweet over de uitbetaling. In dit schrijven wordt zelfs vermeld dat twee maanden na de toekenning zal worden uitbetaald. De betrokken persoon bij het ministerie van Verkeer en Infrastructuur beweert echter dat er geen geld is. De geleden schade werd nochtans door de natuurramp van januari-februari 1990 veroorzaakt.

Mijnheer de Voorzitter, het is ongehoord dat de aanvragers zo lang moeten wachten op hun geld. Zij komen daardoor in financiële moeilijkheden. Het gaat immers niet goed in de land- en tuinbouwsector. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat degenen die niet achter een snelle afhandeling van hun dossier hebben gezeten, het slachtoffer zijn van de situatie. De minister zal zeker nog van ons horen.

M. le Président. — La parole est à M. Dehousse, ministre.

M. Dehousse, ministre de la Politique scientifique et de l'Infrastructure. — Monsieur le Président, la réplique de M. Van Aperen me paraît justifiée. Je demande cependant à l'honorable membre de considérer le fait que je répons dans le délai de quelques heures impliqué par la procédure qu'il a choisie. Pour une réponse plus approfondie sur le sujet, je suggère à M. Van Aperen de recourir à la technique de la question écrite ou, plus simplement, de me faire parvenir un courrier.

Pour le reste, comme tous les membres de cette assemblée, je suis naturellement sensible, même en ma qualité de ministre, à la différence fondamentale qui existe entre l'ardeur mise par l'administration à récupérer des sommes auprès des contribuables et celle, plus faible, dont la même administration fait preuve pour accorder des fonds dont les citoyens ont besoin à un moment donné.

J'ajoute que le ministre des Finances dispose davantage d'informations pour répondre à la question de M. Van Aperen et, qu'il a d'ailleurs fait plusieurs propositions d'affectation, notamment au départ des ressources de la Loterie nationale, afin de pouvoir agir plus vite que par le biais d'une modification budgétaire. Sa démarche fait preuve du souci qu'il a — comme le Gouvernement tout entier — de répondre au problème valablement soulevé par M. Van Aperen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW CREYF AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «HET PROTOCOL VAN 28 JULI 1993 TUSSEN DE FEDERALE REGERING EN DE IN ARTIKEL 59BIS, 59TER EN 108TER VAN DE GRONDWET BEDOELDE OVERHEDEN INZAKE HET TE VOEREN GEZONDHEIDSBELEID EN EEN RECENTE BESLISSING VAN DE RAAD VAN STATE»

QUESTION ORALE DE MME CREYF AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LE PROTOCOLE DU 28 JUILLET 1993 CONCLU ENTRE LE GOUVERNEMENT FEDERAL ET LES AUTORITES VISEES AUX ARTICLES 59BIS, 59TER ET 108TER DE LA CONSTITUTION, EN CE QUI CONCERNE LA POLITIQUE A MENER EN MATIERE DE SANTE ET UNE DECISION RECENTE DU CONSEIL D'ETAT»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Creyf aan de minister van Sociale Zaken over «het protocol van 28 juli 1993 tussen de federale Regering en de in artikel 59bis, 59ter en 108ter van de Grondwet bedoelde overheden inzake het te voeren gezondheidsbeleid en een recente beslissing van de Raad van State».

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

Het woord is aan mevrouw Creyf.

Mevrouw Creyf (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag betreft het protocol van 28 juli 1993 met betrekking tot het financieel herstel in de sociale zekerheid, overeengekomen in uitvoering van de begroting 1993. Dit protocol van 28 juli 1993 voorziet in de blokkering van een aantal zwaar medische diensten, onder andere de hartcatheterisatiediensten.

Zopas heb ik vernomen dat de derde kamer van de Raad van State in een arrest van 29 december 1993 op verzoek van het OCMW van Anderlecht het koninklijk besluit van 8 juli 1993 in verband met de blokkering van een aantal hartcatheterisatiediensten heeft vernietigd, met het argument dat het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State niet was gevraagd. Dit was zeggend niet gebeurd om redenen van hoogdringendheid, maar de Raad van State vond dat die hoogdringendheid onvoldoende was gemotiveerd. Bovendien blijkt nu ook dat de Raad van State oordeelt dat er helemaal geen rechtsgrond is voor het koninklijk besluit tot blokkering van de hartcatheterisatiediensten.

Mijnheer de minister, wat zijn de gevolgen van dit arrest van de Raad van State — dat nog niet is verschenen in het *Belgisch Staatsblad* — voor het protocolakkoord en voor de blokkeringstermijnen bepaald in het protocol? Wat is de rechtssituatie van de ziekenhuizen met hartcatheterisatiediensten waarvan de erkenning op basis van het blokkeringsbesluit is ingetrokken? Dat is onder meer het geval voor een zevental hartcatheterisatiediensten van de bicommunautaire sector in Brussel.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Willockx die antwoordt namens de minister van Sociale Zaken.

De heer Willockx, minister van Pensioenen. — Mijnheer de Voorzitter, het koninklijk besluit van 8 juli 1993 houdende blokkering van een aantal hartcatheterisatiediensten werd inderdaad vernietigd door de Raad van State. Dit heeft voor gevolg dat er in een tussenperiode geen rechtsbasis is om de erkenning van een hartcatheterisatiedienst te betwisten. Om tegemoet te komen aan de bezwaren van de Raad van State die de wettelijke basis betwist van het moratorium, heeft de minister van Sociale Zaken een nieuw ontwerp van koninklijk besluit voorgelegd dat ertoe strekt via de erkenningsnormen een blokkering van de hartcatheterisatiediensten in te voeren.

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Creyf voor een repliek.

Mevrouw Creyf (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik heb inderdaad ook vernomen dat de blokkering via erkenningsnormen zal gebeuren. De minister heeft echter niet geantwoord op mijn vraag wat de rechtssituatie is van de hartcatheterisatiediensten waarvan de erkenning is ingetrokken op basis van het blokkeringsbesluit.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Willockx.

De heer Willockx, minister van Pensioenen. — Mevrouw, ik vermoed dat de minister een koninklijk besluit met terugwerkende kracht kan treffen om deze zaak te regelen. Ik zal de minister van Sociale Zaken in elk geval vragen u rechtstreeks een antwoord te bezorgen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MOENS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE ZIV-TUSSENKOMST IN DE REISKOSTEN VAN GEDIALYSEERDE PATIENTEN»

QUESTION ORALE DE M. MOENS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «L'INTERVENTION DE L'AMI DANS LES FRAIS DE DEPLACEMENT DES PATIENTS SOUS DIALYSE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Moens aan de minister van Sociale Zaken over «de ZIV-tussenkomst in de reiskosten van gedialyseerde patiënten».

Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Mijnheer de Voorzitter, als de rechthebbenden een privé-voertuig gebruiken, wordt de ZIV-tussenkomst van 8 frank per kilometer berekend op basis van de werkelijke afstand tussen het dialysecentrum waar de behandeling geschiedt en de verblijfplaats van de betrokkene. De maximum aanvaarde afstand bedraagt 30 km, heen en terug, tenzij het dichtbij gelegen dialysecentrum verder af ligt.

De notie «dichtbij gelegen dialysecentrum» is echter onduidelijk. De nierdialyse kent verschillende behandelingswijzen met verschillende kostprijzen en ZIV-tarieven die niet in elk centrum worden toegepast. Als bijvoorbeeld een patiënt auto-dialyse volgt in een centrum dat verder dan 30 km ligt en er zich dichterbij een centrum bevindt waar weliswaar dialyse mogelijk is, maar geen auto-dialyse, dan is volgens de letter van de wet de reiskostenvergoeding beperkt tot maximum 30 km. Er rijzen geregeld problemen over de interpretatie van de wet.

Zou de minister kunnen verduidelijken dat onder «dichtbij gelegen centrum» mag verstaan worden «dichtbij gelegen dialysecentrum waar de bij de patiënt gebruikelijke dialysevorm toegepast wordt»?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Willockx, die antwoordt namens de minister van Sociale Zaken.

De heer Willockx, minister van Pensioenen. — Mijnheer de Voorzitter, het ministerieel besluit van 24 januari 1985 tot vaststelling van de tegemoetkoming van de verplichte ziekteverzekering in de reiskosten van de gedialyseerde rechthebbenden, bepaalt dat de rechthebbende die zich verplaatst met een gemeenschappelijk vervoermiddel — bedoeld worden tram, metro, bus, trein tweede klas — de reiskosten tussen zijn effectieve verblijfplaats en het dialysecentrum waar hij in behandeling is, integraal krijgt terugbetaald vanwege de verzekeringsinstelling.

Als de rechthebbende evenwel een ander vervoermiddel gebruikt, dan is de ZIV-tegemoetkoming vastgesteld op 8 frank per kilometer voor de werkelijke afstand tussen zijn effectieve verblijfplaats en het dialysecentrum waar hij in behandeling is, met een maximum van tweemaal 30 kilometer.

Het ministerieel besluit laat dus niet toe de interpretatie van de heer Moens te volgen en onder «dichtbij gelegen dialysecentrum» te verstaan «het centrum waar de bij de patiënte gebruikelijke dialysevorm toegepast wordt».

Ik begrijp overigens niet goed waarom hij in zijn vraag verwijst naar de peritoneale dialyse, aangezien deze behandeling normaal thuis plaatsvindt en dus geen reiskosten veroorzaakt.

Tot zo ver het antwoord van mevrouw De Galan. Jammer genoeg ben ik zelf niet voldoende thuis in deze materie om dit antwoord nog meer te preciseren.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DESMEDT AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA DELIVRANCE DES LISTES ELECTORALES POUR LES ELECTIONS AUTRES QUE LEGISLATIVES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DESMEDT AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN OVER «DE AFGIFTE VAN KIEZERSLIJSTEN VOOR DE EUROPESE, DE PROVINCIERAADS- EN DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Desmedt au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «la délivrance des listes électorales pour les élections autres que législatives».

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (FDF). — Monsieur le Président, la loi du 30 juillet 1991 a réglementé de façon stricte la délivrance des listes électorales dans le cadre des élections législatives. Seuls les partis politiques déposant des listes de candidats à la Chambre et au Sénat pourront obtenir deux exemplaires de ces listes. Cette loi ne concerne que les élections législatives.

Lors des débats parlementaires, le ministre de l'Intérieur avait reconnu qu'il faudrait également adapter les lois électorales communales et provinciales.

En cette année 1994, nous connaissons des élections européennes, provinciales et communales. Depuis le dépôt de ma question, monsieur le ministre, je me suis rendu compte qu'en ce qui concerne les élections européennes, le problème est réglé par la loi de 1989. Cependant, rien n'est prévu pour les élections provinciales et communales.

Dans ce contexte, M. le ministre pourrait-il préciser quelle attitude doivent adopter les communes pour ces diverses élections à l'égard des partis ou candidats qui désirent obtenir des listes électorales?

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, en ce qui concerne la délivrance des listes électorales lors des élections européennes, provinciales et communales, la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen, la loi du 19 octobre 1921 réglant les élections provinciales et la loi électorale communale ont été modifiées par la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat.

Ainsi, l'article 2 de la loi du 23 mars 1989, l'article 1ter, paragraphes 3 à 5, de la loi organique des élections provinciales, et l'article 4 de la loi électorale communale apportent à la délivrance des listes électorales les mêmes restrictions que celles qui sont d'application aux élections législatives en vertu de l'article 17 du Code électoral tel qu'il a été modifié par la loi du 30 juillet 1991.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. DE DONNEA AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LE CONGRES DES KURDES A SAINT-JOSSE»

QUESTION ORALE DE M. MAERTENS AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA CONFERENCE INTERNATIONALE SUR LE KURDISTAN PROJETEE POUR LES 12 ET 13 MARS PROCHAINS A L'HOTEL SHERATON A BRUXELLES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE DONNEA AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN OVER «HET CONGRES VAN DE KOERDEN IN SINT-JOOST»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAERTENS AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN OVER «DE GEPLANDE INTERNATIONALE CONFERENTIE OVER KOERDISTAN OP 12 EN 13 MAART A.S. IN HET SHERATON-HOTEL TE BRUSSEL»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. de Donnée au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «le congrès des Kurdes à Saint-Josse».

Je vous propose d'y joindre la question de M. Maertens portant sur le même sujet.

La parole est à M. de Donnée pour poser sa question.

M. de Donnée (PRL). — Monsieur le Président, il a été annoncé qu'un congrès de Kurdes se tiendrait le week-end prochain à l'hôtel Sheraton de Saint-Josse.

Je voudrais savoir si ce congrès aura bien lieu aux dates prévues et à cet endroit. Dans la négative, où et quand se tiendra-t-il?

Enfin, je vous demande si le bourgmestre de la commune concernée et le ministre de l'Intérieur ont, cette fois, pris toutes les dispositions nécessaires pour éviter la répétition d'incidents tels que ceux que l'on a connus le premier janvier dernier, et ce quel que soit l'endroit où le congrès aura finalement lieu.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Maertens om zijn vraag te stellen.

De heer Maertens (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, door het Kurdistan Human Rights Project en Medico International werd op 12 en 13 maart aanstaande een internationale conferentie voor Noordwest-Kurdistan gepland in het Sheraton hotel te Brussel.

Op 28 februari zond de minister aan de organisatoren een fax met de mededeling dat hij er nota van nam dat de organisatoren geen andere voorstellen willen doen voor de organisatie van het congres en dat de gekozen lokatie, het Sheraton hotel, een gevaar inhoudt voor de openbare orde. Hij voegde eraan toe dat hij de veiligheid van de organisatoren niet kon waarborgen als ze zijn advies niet wilden volgen. Ex-kolonel Fūrkes, de leider van de neo-fascistische Grijsse Wolven, mocht op 1 februari wel spreken in het Sheraton hotel.

Mijnheer de minister, graag had ik een antwoord vernomen op volgende vragen.

Ten eerste, op welke wettelijke basis steunt u bij het geven van een advies dat de vrije meningsuiting toch niet volledig waarborgt?

Ten tweede, hebt u daarover met de Turkse ambassadeur contact genomen, en zo ja, wat waren de letterlijke antwoorden van de ambassadeur?

Ten derde, hoe komt het dat u, met de nochtans goed georganiseerde ordediensten, niet in staat bent om de veiligheid van een internationale conferentie in het Sheraton hotel te waarborgen?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, de vragen van de heren de Donnée en Maertens geven mij de gelegenheid enkele zaken te verduidelijken.

Ten eerste heeft de Belgische Regering, met het volste respect voor de vrije meningsuiting, gezocht naar een oplossing die het grondwettelijk recht op vereniging en op meningsuiting niet bedreigt, en tevens de goede orde in de hoofdstad waarborgt. Ik vestig er uw aandacht op dat bij elke organisatie van een evenement veiligheidsadviezen worden gevraagd en gegeven. De organisatoren houden daar meestal rekening mee. Dat was nu oorspronkelijk niet het geval. Het ingeschatte risico voor ordeverstoring en gevaar voor de veiligheid is gebaseerd op duidelijke gegevens van de veiligheidsdienst. De feiten van 1 en 2 januari 1994 tonen trouwens duidelijk aan dat dit risico reëel is.

Je signale à M. de Donnée que les mesures prises les 1er et 2 janvier étaient exactement celles qui convenaient. A cette époque, nous n'avions en effet aucune raison de prévoir des incidents puisque nous n'avions reçu aucune indication allant dans ce sens.

La réunion dont il est actuellement question est strictement privée. Il ne s'agit ni d'une marche ni d'une manifestation sur la place publique au sens strict du terme, le rassemblement ayant lieu à l'intérieur d'un hôtel.

Je ne doute pas que vous comprendrez mon souci: le fait d'interdire la tenue d'une réunion privée à l'intérieur d'un bâtiment privé pourrait nous conduire très loin. Par ailleurs, je ne dispose pas de la base me permettant d'imposer une telle interdiction.

Cela étant, je suis informé de l'intention des organisateurs depuis trois semaines, voire un mois. Je signale que l'identité réelle desdits organisateurs est, en outre, extrêmement difficile à déterminer. Nous les avons approchés afin de les convaincre de ne pas tenir la réunion au Sheraton Hotel. Il est curieux de constater qu'ils se sont tout d'abord adressés au Palace Hotel qui leur a opposé un refus. Ils se sont alors tournés vers le Sheraton. Je conclus donc qu'ils manifestent un penchant tout particulier pour les beautés de Saint-Josse qui, à leurs yeux, doit être le lieu le plus attractif de l'ensemble de l'agglomération bruxelloise! Le « Grand Bruxelles » abrite des centaines d'hôtels. Or, les organisateurs souhaitaient se réunir à la place Rogier située au centre de Saint-Josse. Ce choix est évidemment de nature à garantir une certaine publicité! Soyez assurés qu'en tenant de tels propos, je n'entame aucun procès d'intention! Constatant que tout autre emplacement était systématiquement refusé et que la liberté d'expression ne pouvait être garantie qu'à la place Rogier, j'ai suspecté d'autres motivations! J'ai donc fait savoir aux organisateurs que je n'étais pas prêt à assurer leur sécurité à cet endroit.

Le Gouvernement lui-même a finalement dû prendre position. La réunion aura lieu. Elle ne se déroulera cependant pas au Sheraton qui, après s'être longuement fait « tirer l'oreille », a finalement estimé que les risques encourus par le déroulement d'une telle manifestation à la place Rogier étaient trop importants.

Ik ben uiteraard wel in staat de veiligheid tijdens dit congres te garanderen. Ik ben echter niet van plan duizend rijkswachters op de been te brengen, enkel en alleen opdat de tachtig deelnemers aan het congres op televisie zouden komen. Met een beetje goede wil konden de organisatoren deze vergadering om het even waar in Brussel houden, maar niet op het Rogierplein. Zij waren daartoe eenvoudig niet bereid.

Mijn houding ter zake is niet veranderd. Ik heb destijds aan Belgen verboden op het Sint-Gillis-voorplein te citeren uit de Duivelsverzen van Salmon Rushdie toen het conflict hieromtrent hoog oplaaide. Niet omdat ik van mening ben dat men niet mag citeren uit dit boek, maar omdat ik vind dat men niet moet provoceren.

Mijnheer Maertens, ik heb reeds herhaaldelijk gezegd dat ik niet zinnens ben Turken noch Koerden de gelegenheid te geven hun meningsverschillen uit te vechten in ons land.

Enkele van onze collega's die relaties hebben in het milieu van de Koerden hebben, met mij, getracht de organisatoren te overhalen om het congres elders te houden. Ondanks hun inzet en de sympathie die zij genieten hebben ook zij bot gevangen. Het doel was dus blijkbaar om niet enkel op het Rogierplein, verborgen in een hotel, een congres te houden. Het opzet was duidelijk ervoor te zorgen dat er rellen zouden uitbreken, al dan niet veroorzaakt door Turken. Ik begrijp daarom uw kritische toon niet. Welke dienst hoopt u te bewijzen aan de Turkse en de Koerdische gemeenschap in Sint-Joost — die steeds vredevol heeft samengeleefd — door sommigen toe te laten in Brussel heibel te veroorzaken en het geheel van de migrantengemeenschap met de problemen op te zadelen? Dit is niet in het belang van de Turkse, noch van de Koerdische gemeenschap. Ik betreur dat u dit niet wil inzien.

Ik antwoord verder namens de minister van Buitenlandse Zaken. Het inschatten van een eventueel gevaar voor de openbare orde en veiligheid en het daaropvolgend treffen van de nodige maatregelen op Belgisch grondgebied behoort tot de nationale soevereiniteit. Hierover werd geen overleg gepleegd met de Turkse ambassade. Deze laatste werd achteraf echter wel in kennis gesteld van de genomen maatregelen. België heeft meer dan eens bewezen de veiligheid van internationale conferenties te kunnen waarborgen. Zoals hiervoor aangegeven, wordt bij die gelegenheid steeds rekening gehouden met de veiligheidsadviezen. Indien deze niet worden nageleefd, zijn de organisatoren verantwoordelijk voor de genomen risico's. In dit geval hebben de organisatoren blijkbaar het zekere voor het onzekere genomen.

Certes, monsieur de Donnée, la conférence aura bien lieu, mais pas à la place Rogier.

Je me suis jusqu'à présent abstenu de formuler le moindre commentaire sur ce dossier car je suis convaincu qu'une certaine discrétion est de mise si l'on veut éviter les problèmes.

M. le Président. — La parole est à M. de Donnée pour une réplique.

M. de Donnée (PRL). — Monsieur le Président, je note avec satisfaction que le ministre de l'Intérieur agit de manière à ne pas buter deux fois sur le même obstacle. Il a retenu les amères leçons des incidents — à mon avis prévisibles — survenus à Saint-Josse les 1er et 2 janvier 1994.

Je suis scandalisé par les propos de M. Maertens. Je ne comprends pas qu'un représentant d'un parti plaçant pour la coexistence pacifique entre les populations belge et immigrée reproche à M. le ministre d'avoir pris un certain nombre de dispositions quant à l'organisation d'une réunion qui aurait manifestement débouché sur des incidents ethniques aboutissant à l'effet inverse et ne résolvant par ailleurs en rien les tensions entre les communautés turques et kurdes.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Maertens voor een repliek.

De heer Maertens (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik kan moeilijk aanvaarden dat de voorzitter van de Turkse Grijze Wolven ongehinderd in het Sheratonhotel een meeting kan houden, maar dat er wordt geïmagineerd wanneer de Koerden een wetenschappelijke conferentie willen houden.

In het Sheratonhotel werden inderdaad 80 kamers gereserveerd, maar op de conferentie zullen meer dan 80 mensen aanwezig zijn. Het zijn niet de eersten de besten: mevrouw Sacharov, mevrouw Olaf Palme en mevrouw Mitterrand zullen aanwezig zijn. Ook de ex-minister van Frankrijk, de heer Dumas, wil het voor de Koerdische parlementsleden opnemen en hen in Ankara verdedigen. Wij maken ons in België een beetje belachelijk door voor de eenen zo'n veiligheidsmaatregelen te nemen dat ze de mond niet meer kunnen opendoen en de anderen toe te staan zonder veiligheidsmaatregelen wel hun mond open te doen. We kunnen niet met twee maten en twee gewichten werken.

Ik geef de minister echter duidelijk gelijk wanneer hij in verband met de veiligheid ernstige standpunten inneemt. Hij verwijt mij nogal kritisch te zijn, maar misschien was ik niet duidelijk genoeg. Het ging mij om het onderscheid in behandeling, niet over de houding zelf van de minister.

De Voorzitter. — De incidenten zijn gesloten.

Les incidents sont clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAERTENS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE POLITIEKE RECHTEN VAN DE KOERDEN IN TURKIJE»

QUESTION ORALE DE M. MAERTENS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LES DROITS POLITIQUES DES KURDES EN TURQUIE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Maertens aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de politieke rechten van de Koerden in Turkije».

Het woord is aan de heer Maertens.

De heer Maertens (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, volgens de berichten van de Turkse regering worden op 27 maart in Koerdistan vrije democratische gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd. De Turkse regering voert sinds midden februari echter een intimidatiecampagne tegen de DEP, de vroegere HEP, de grootste Koerdisch-Turkse democratische partij. Op 1 maart werd de parlementaire onschendbaarheid van de DEP-voorzitter Hatip Dicle en zeven Koerdische parlementsleden opgeheven. Het parlement werd daarbij bijzonder streng bewaakt. De DEP-leden kregen verbod het land te verlaten en de Turkse politie arresteerde een aantal DEP-leden, waaronder Hatip Dicle, op beschuldiging

van separatisme. De DEP had nochtans besloten niet aan de verkiezingen deel te nemen omwille van de groeiende Turkse intimidatie. De Franse ex-minister Dumas zal hen verdedigen en ook de Raad van Europa veroordeelt de Turkse maatregel.

Graag kreeg ik een antwoord op volgende vragen. Welke houding neemt de Belgische Regering in deze materie aan? Is de minister met mij van oordeel dat de democratische rechtsregels door de Turkse regering duidelijk worden geschonden? Kan de minister via de NAVO-partners niet iets meer doen dan naar gewoonte te protesteren?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback, die zal antwoorden namens minister Claes.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, het klopt dat de onschendbaarheid van een aantal pro-Koerdische parlementsleden door het Turkse parlement op 1 maart werd opgeheven. Zij lopen het gevaar, op grond van artikel 125 van het Turkse strafwetboek, door de Staatsveiligheidsrechtbank vervolgd te worden voor de hen ten laste gelegde beschuldigingen, namelijk separatistische verklaringen met het oog op de opdeling van land en natie.

Opiniedelicten, zoals oproep tot separatisme, zijn dus strafbaar volgens de Turkse grondwet, die nog dateert uit de tijd van de militaire junta. Volgens minister Claes is dit een anachronisme waarvoor in een moderne rechtsstaat geen plaats meer is.

Het past dat in de geëigende internationale instellingen — ik denk aan de Raad van Europa — nagegaan wordt in welke mate die grondwet dichter bij de vrijheden moet aansluiten, zoals wij die kennen in onze Westerse samenlevingen en die in de grondwetten opgenomen zijn van een moderne rechtsstaat. Ik wil mij daarvoor inzetten, in overleg met de andere lidstaten van de Raad van Europa.

Intussen vernam ik dat van deze acht parlementsleden, er twee zijn vrijgelaten en zes ter beschikking gesteld van het gerecht. Deze zes bevinden zich momenteel in voorhechtenis. Zij hebben acht dagen om beroep aan te tekenen, waarna het Constitutioneel Hof veertien dagen heeft om uitspraak te doen.

Aan de Turkse ambassadeur heeft mijn departement de bezorgdheid van België over de vrijwaring van de rechten van de betrokkenen laten kennen. Die bezorgdheid deelt ons land met onze partners in de Europese Unie, met wie in dit verband overleg wordt gepleegd. Omdat de betrokken parlementsleden in beroep zijn gegaan, past het voorlopig de afloop van deze juridische procedure nauwgezet te volgen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Maertens voor een repliek.

De heer Maertens (Agalev). — Mijnheer de minister, u zou mij een plezier doen indien u mijn boodschap aan uw collega zou overmaken. Aangezien hij binnenkort een bezoek brengt aan Turkije, kan hij misschien de Belgische ervaring inzake de geweldloze oplossing van etnische problemen met zijn collega's bespreken.

Wij vinden het bijzonder jammer dat de Europese diplomatieke wereld zich ten aanzien van het probleem van de Koerden zo opportunistisch en defaitistisch gedraagt. Men vraagt zich af of het geen verloren zaak is.

In *De Morgen* van 8 maart staat dat onze ambassades in Turkije en Rusland moeilijkheden hebben gemaakt bij het uitreiken van visa's voor de internationale conferentie over de Koerden die volgend weekend plaatsvindt. Ik vraag mij af of dit geen duidelijk standpunt is ten aanzien van het Koerdische probleem.

Wanneer zullen wij uiteindelijk eens kleur bekennen en de humanitaire belangen zwaarder laten wegen dan onze economische belangen of onze militaire samenwerking? (Applaus.)

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE NIEUWE
GEMEENTEWET MET HET OOG OP DE VERSTERKING
VAN DE GEMEENTELIJKE DEMOCRATIE

Aangehouden stemmingen

PROJET DE LOI MODIFIANT LA NOUVELLE LOI
COMMUNALE EN VUE DE RENFORCER LA DEMO-
CRATIE COMMUNALE

Votes réservés

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet met het oog op de versterking van de gemeentelijke democratie.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi modifiant la nouvelle loi communale en vue de renforcer la démocratie communale.

Wij moeten ons eerst uitspreken over alinea 1 van het amendement A ingediend door de heer Tavernier bij artikel 4.

Nous avons à nous prononcer en premier lieu sur le premier alinéa de l'amendement A de M. Tavernier à l'article 4.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

142 leden zijn aanwezig.

142 membres sont présents.

115 stemmen neen.

115 votent non.

20 stemmen ja.

20 votent oui.

7 onthouden zich.

7 s'abstiennent.

Derhalve is het eerste deel van amendement A niet aangenomen.

En conséquence, la première partie de l'amendement A n'est pas adoptée.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Belot, Bock, Borin, Borremans, Bouchat, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzjus, Creyf, MM. Dalem, De Backer, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Désir, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Eeman, Erdman, Evers, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Hatry, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Maystadt, Moens, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pede, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Baise, Bougard, Mme Buyle, M. Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Jonckheer, Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Schiltz, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes et Van Hooland.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Bosman, Buelens, Capoen, De Loor, Peeters, Raes et Verreycken.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Capoen (Onafh.). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Vanlerberghe. Dit geldt ook voor de volgende stemmingen.

De Voorzitter. — Wij stemmen over alinea 2 van het amendement A ingediend door de heer Tavernier bij artikel 4.

Nous passons au vote sur le deuxième alinéa de l'amendement A de M. Tavernier à l'article 4.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

145 leden zijn aanwezig.

145 membres sont présents.

112 stemmen neen.

112 votent non.

17 stemmen ja.

17 votent oui.

16 onthouden zich.

16 s'abstiennent.

Derhalve is het tweede deel van amendement A niet aangenomen.

En conséquence, la seconde partie de l'amendement A n'est pas adoptée.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Belot, Bock, Borin, Borremans, Bouchat, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzjus, Creyf, MM. Dalem, de Donnée, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Eeman, Erdman, Evers, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Hatry, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Maystadt, Moens, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pede, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Baise, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Snappe, Tavernier, Ulburghs et Vaes.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Appeltans, Bosman, Buelens, Capoen, De Backer, De Croo, De Loor, Désir, Desmedt, Loones, Peeters, Raes, Schiltz, Truyen, Van Hooland et Verreycken.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer De Croo (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Swaelen. Die geldt ook voor de volgende stemmingen.

De heer De Backer (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Lambert Kelchtermans.

De heer Schiltz (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Van den Brande.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Luc Martens.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement B van de heer Tavernier bij artikel 4.

Nous passons au vote sur l'amendement B de M. Tavernier à l'article 4.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

142 leden zijn aanwezig.

142 membres sont présents.

111 stemmen neen.

111 votent non.

20 stemmen ja.

20 votent oui.

11 onthouden zich.

11 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Belor, Bock, Borin, Borremans, Bouchat, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzies, Creyf, MM. Dalem, Decléty, de Donnéa, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Meyer, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Eeman, Erdman, Evers, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Hatry, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Poulllet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vandenberghe, Vandenhoute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Appeltans, Baise, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes et Van Hooland.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bosman, Buelens, Capoen, De Backer, De Croo, De Loor, Loones, Peeters, Raes, Schiltz et Verreycken.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 4 in stemming.

Je mets aux voix l'article 4.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Desmedt tendant à l'insertion d'un article 9bis (nouveau).

Wij stemmen over het amendement van de heer Desmedt, dat ertoe strekt een artikel 9bis (nieuw) in te voegen.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

146 membres sont présents.

146 leden zijn aanwezig.

94 votent non.

94 stemmen neen.

28 votent oui.

28 stemmen ja.

24 s'abstiennent.

24 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Belor, Borin, Borremans, Bouchat, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Goossens, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, M. Loones, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Quintelier, Scharff, Schiltz, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Truyen, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Vermeiren, Verschueren et Weyts.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Baise, Bock, Bougard, Mmes Buyle, Cornet d'Elzies, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Decléty, de Donnéa, Désir, D'hondt, Evers, Hasquin, Hatry, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Mme Mayence-Goossens, MM. Meesters, Snappe, Tavernier, Ulburghs, Vaes, Vandenhoute et van Weddingen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anthuenis, Barzin, Bosman, Buelens, Capoen, De Backer, De Croo, De Grauwe, De Loor, Desmedt, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Laverge, Mme Leduc, MM. Pede, Peeters, Raes, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Thillo, Verlinden, Verreycken et Wierinckx.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Pede (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, hoewel wij het over de grond van de zaak wel eens kunnen zijn, hebben wij ons toch onthouden omdat wij van oordeel zijn dat deze beschikking niet past in de gemeentewet.

M. Desmedt (FDF). — Monsieur le Président, je me suis abstenu afin de pouvoir dire un dernier mot sur ce problème.

L'amendement que je proposais allait dans le sens de la démocratisation du conseil communal, de la pacification communautaire et du rapprochement des Communautés. Je constate que la majorité l'a rejeté et j'en viens donc à penser que les mots n'ont pas le même sens pour tout le monde. (*Applaudissements.*)

M. Barzin (PRL). — Monsieur le Président, j'ai pairé avec M. Evrard.

De heer Vermeiren (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de heer Buchmann heeft « neen » gestemd in plaats van zich te onthouden en dat heeft mij misleid. (*Gelach.*)

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heer Tavernier bij artikel 14.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Tavernier à l'article 14.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

147 leden zijn aanwezig.

147 membres sont présents.

88 stemmen neen.

88 votent non.

15 stemmen ja.

15 votent oui.

44 onthouden zich.

44 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cannaearts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Goossens, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der

Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren et Weyts.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Baise, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Meesters, Snappe, Tavernier et Ulburghs.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Anthuenis, Appeltans, Barzin, Bock, Bosman, Buchmann, Buelens, Capoen, Mme Cornet d'Elzius, MM. De Backer, Decléty, De Croo, de Donnéa, De Grauwe, De Loor, Désir, Desmedt, D'hondt, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hasquin, Hatry, Laverge, Mme Leduc, M. Loones, Mmes Maes, Mayence-Goossens, MM. Pede, Peeters, Raes, Schiltz, Truyen, Van Belle, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Hooland, Van Thillo, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 14 in stemming.

Je mets aux voix l'article 14.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Pede (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ons onthouden omdat wij van mening zijn dat het gelijktijdig bespreken en in stemming brengen van de begrotingen en rekeningen van VZW's met de begrotingen en rekeningen van de gemeente tot moeilijkheden en zelfs tot uitstel zou kunnen leiden.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heer Tavernier bij artikel 17.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Tavernier à l'article 17.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

144 leden zijn aanwezig.

144 membres sont présents.

113 stemmen neen.

113 votent non.

21 stemmen ja.

21 votent oui.

10 onthouden zich.

10 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Belot, Bock, Borin, Borremans, Bouchat, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cannaearts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzius, Creyf, MM. Dalem, Decléty, de Donnéa, De Grauwe, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Eeman, Erdman, Evers, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Hatry, Henneuse,

Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Mmes Lieten-Croes, Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pede, Pinoie, Poulain, Poullier, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tobback, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Vandenhautte, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Baise, Bosman, Bougard, Buelens, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Dierickx, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Meesters, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Ulburghs et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Appeltans, Barzin, Capoen, De Backer, De Croo, De Loor, Desmedt, Loones, Schiltz et Truyen.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 17 in stemming.

Je mets aux voix l'article 17.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De andere artikelen van het ontwerp van wet werden reeds vroeger aangenomen. Wij stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans quelques instants.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE, GECOORDINEERD OP 12 JANUARI 1973

Aangehouden stemmingen

PROJET DE LOI MODIFIANT LES LOIS SUR LE CONSEIL D'ETAT, COORDONNEES LE 12 JANVIER 1973

Votes réservés

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over het aangehouden artikel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et l'article réservés du projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973.

Wij moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Tavernier bij artikel 4.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Tavernier à l'article 4.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

147 leden zijn aanwezig.

147 membres sont présents.

112 stemmen neen.

112 votent non.

21 stemmen ja.

21 votent oui.

14 onthouden zich.

14 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Belor, Bock, Borin, Borremans, Bouchat, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cannaearts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzies, Creyf, MM. Dalem, Decléty, de Donnéa, De Grauwe, Mme Delcourt-Pètte, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Eeman, Erdman, Evers, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Hatry, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Mmes Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pede, Pinoie, Poulain, Poullier, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Vandenhautte, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Baise, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Désir, Desmedt, Dierickx, Jonckheer, Liesenborghs, Lozie, Maertens, Meesters, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs et Vaes.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Barzin, Bosman, Buelens, Capoen, De Backer, De Croo, Loones, Mme Maes, MM. Peeters, Raes, Schiltz, Suykerbuyk, Van Hooland et Verreycken.

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over artikel 4.

Nous avons à nous prononcer sur l'article 4.

De heer Pede (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de naamstemming over artikel 4, zoals ik gisteren heb aangekondigd tijdens de bespreking.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal er toe worden overgegaan.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

147 leden zijn aanwezig.

147 membres sont présents.

86 stemmen ja.

86 votent oui.

54 stemmen neen.

54 votent non.

7 onthouden zich.

7 s'abstiennent.

Derhalve is artikel 4 aangenomen.

En conséquence, l'article 4 est adopté.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren et Weyts.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Appeltans, Baise, Bock, Bosman, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cornet d'Elzuis, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Decléty, de Donnée, De Grauwe, Désir, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Hasquin, Hatry, Jonckheer, Laverge, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Pede, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes, Van Belle, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Hooland, Van Thillo, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Barzin, Capoen, De Backer, De Croo, Loones, Schiltz et Suykerbuyk.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Suykerbuyk (CVP), rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden omdat ik, zoals ik gisteren reeds uiteenzette, niet akkoord ga met de wijze waarop wij artikel 4 van dit ontwerp hebben behandeld.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. de Donnée tendant à insérer un article 8 (nouveau).

Wij stemmen over het amendement van de heer de Donnée dat ertoe strekt een artikel 8 (nieuw) in te lassen.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

146 membres sont présents.

146 leden zijn aanwezig.

88 votent non.

88 stemmen neen.

52 votent oui.

52 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Goossens, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren et Weyts.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Appeltans, Baise, Bock, Bosman, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cornet d'Elzuis, M. Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, Decléty, de Donnée, De Grauwe, Désir, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hasquin, Hatry, Jonckheer, Laverge, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Pede, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes, Van Belle, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Hooland, Van Thillo, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Barzin, Capoen, De Backer, De Croo, Loones et Schiltz.

De Voorzitter. — De andere artikelen van het ontwerp van wet werden reeds vroeger aangenomen. Wij stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble du projet loi interviendra dans quelques instants.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Mesdames, messieurs, la commission du Travail parlementaire vous propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant.

Mercredi 16 mars 1994, à 14 heures.

1. Projet de loi complétant l'article 10, chapitre III, titre premier, de la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire, relatif aux avoués.

2. Projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, la loi du 15 juillet 1970 déterminant le cadre des tribunaux de commerce et modifiant la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire, et la loi du 2 juillet 1975 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de première instance.

3. Projet de loi portant mesures transitoires relatives aux appareils destinés à déceler la présence d'alcool dans le sang, visés à l'article 59, § 1er, de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968.

4. Projet de loi organisant le vote automatisé.

5. Interpellations:

a) De M. Vaes au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur « les liens entre le plan global, la lutte contre l'exclusion et la politique du logement »;

b) De M. Vermeiren au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur « l'état d'avancement de la construction du TGV en Région flamande »;

c) De M. Kuijpers au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur « l'aménagement de la ligne du train à grande vitesse, la gestion de la SNCB et les effets de celles-ci sur les transports publics et les moyens financiers affectés à ceux-ci »;

d) De M. Benker au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « le contrat de sécurité pour la ville de Verviers »;

e) De M. Cuyvers au ministre des Affaires sociales sur « les mesures visant à un meilleur remboursement des soins palliatifs par l'INAMI ».

Jeudi 17 mars 1994, à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

A partir de 16 heures:

a) Votes nominatifs sur l'ensemble des projets de loi dont la discussion est terminée;

b) Nomination d'un vice-président suppléant (N) du Comité permanent de contrôle des services de renseignements.

3. Interpellation de M. Bock au ministre de la Défense nationale sur « la concomitance de la suppression et de la construction de casernes ».

Dames en heren, de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden stelt voor aanstaande week de volgende agenda voor:

Woensdag 16 maart 1994, om 14 uur.

1. Ontwerp van wet tot aanvulling van artikel 10, hoofdstuk III, eerste titel, van artikel 3 van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek, betreffende de pleitbezorgers.

2. Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, de wet van 15 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van koophandel en tot wijziging van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 2 juli 1975 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg.

3. Ontwerp van wet houdende overgangsmaatregelen met betrekking tot de toestellen om de aanwezigheid van alcohol in het bloed op te sporen, bedoeld in artikel 59, § 1er, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968.

4. Ontwerp van wet tot organisatie van de geautomatiseerde stemming.

5. Interpellaties:

a) Van de heer Vaes tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over « de band tussen het globaal plan, de strijd tegen de uitsluiting en het huisvestingsbeleid »;

b) Van de heer Vermeiren tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven over « de stand van zaken met betrekking tot de aanleg van de HST op het Vlaams Gewest »;

c) Van de heer Kuijpers tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven over « de aanleg van de hoge snelheidstrein, het beheer van de NMBS en de weerslag daarvan op het openbaar vervoer en de bijhorende financiële middelen »;

d) Van de heer Benker tot de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over « het veiligheidscontract voor de stad Verviers »;

e) Van de heer Cuyvers tot de minister van Sociale Zaken over « de maatregelen om de palliatieve zorgen aan patiënten beter terug te betalen via het RIZIV ».

Donderdag 17 maart 1994, om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

Om 16 uur:

a) Naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde ontwerpen van wet;

b) Benoeming van een plaatsvervangend ondervoorzitter (N) van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten.

3. Interpellatie van de heer Bock tot de minister van Landsverdediging over « het gelijktijdig afschaffen en bouwen van kazernes ».

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden?

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est ainsi décidé.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE UITVOERING VAN DE TWEDE FASE VAN HET PROGRAMMA VAN HET BELGISCH OVERLEVINGSFONDS

Stemming

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE A L'EXECUTION DE LA DEUXIEME PHASE DU PROGRAMME DU FONDS BELGE DE SURVIE

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie betreffende de uitvoering van de tweede fase van het programma van het Belgisch Overlevingsfonds.

Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution relative à l'exécution de la deuxième phase du programme du Fonds belge de survie.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van resolutie.

Il est procédé au vote nominatif sur la proposition de résolution.

146 leden zijn aanwezig.

146 membres sont présents.

141 stemmen ja.

141 votent oui.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het voorstel van resolutie aangenomen.

En conséquence, la proposition de résolution est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Appeltans, Arts, Baise, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Belot, Bock, Borin, Borremans, Bouchat, Bougard, Buchmann, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Canaerts, Capoen, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzius, Creyf, MM. Cuyvers, Dalem, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléry, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir.

Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Dierickx, Eeman, Erdman, Evers, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Henneuse, Hofman, Hotyat, Jonckheer, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pede, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Schiltz, Seeuws, Snappe, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Truyen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Ulburghs, Vaes, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Bosman, Buelens, Peeters, Raes et Verreycken.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE REGELING VAN DE CUMULATIE VAN PENSIOENEN VAN DE OPENBARE SECTOR MET INKOMSTEN VOORTVLOEIEND UIT DE UITOEFENING VAN EEN BEROEPSACTIVITEIT OF MET EEN VERVANGINGSINKOMEN

Stemming

PROJET DE LOI REGISSANT LE CUMUL DES PENSIONS DU SECTEUR PUBLIC AVEC DES REVENUS PROVENANT DE L'EXERCICE D'UNE ACTIVITE PROFESSIONNELLE OU AVEC UN REVENU DE REMPLACEMENT

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

146 leden zijn aanwezig.

146 membres sont présents.

96 stemmen ja.

96 votent oui.

50 onthouden zich.

50 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeeussen, Beerden, Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Canaerts, Capoen, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Goossens, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, M. Loones, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Schiltz, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Truyen, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren et Weyts.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anthuenis, Baise, Barzin, Bock, Bosman, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cornet d'Elzius, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléry, De Croo, de Donnéa, De Grauwe, D'hondt, Dierickx, Eeman, Evers, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hasquin, Harry, Jonckheer, Laverge, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Lozie, Maertens, Meesters, Pede, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Ulburghs, Vaes, Van Belle, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Thillo, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer De Grauwe (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ons onthouden omdat dit ontwerp een verbetering brengt aan de bestaande wetgeving, maar toch nog te veel beperkingen bevat die de uitoefening van een beroepsactiviteit door gepensioneerden ontmoedigen.

VOORSTEL VAN WET BETREFFENDE DE VERPLICHTE VERMELDINGEN OP BEPAALDE VERKIEZINGSDOCUMENTEN

Stemming

PROPOSITION DE LOI RELATIVE AUX MENTIONS OBLIGATOIRES SUR CERTAINS DOCUMENTS ELECTORAUX

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het voorstel van wet betreffende de verplichte meldingen op bepaalde verkiezingsdocumenten.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi relative aux mentions obligatoires sur certains documents électoraux.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble de la proposition de loi.

144 leden zijn aanwezig.

144 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Anthuenis, Appeltans, Arts, Baise, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Belot, Bock, Borin, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Cannaerts, Capoen, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzies, Creyf, MM. Cuyvers, Dalem, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléry, De Croo, de Donnée, De Grauwe, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Dierickx, Eeman, Erdman, Evers, Flagothier, Garcia, Geens, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Henneuse, Hofman, Horyat, Jonckheer, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pede, Peeters, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Raes, Scharff, Schiltz, Seeuws, Snappe, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Truyen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Ulburghs, Vaes, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombrugge, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verreycken, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE NIEUWE GEMEENTEWET MET HET OOG OP DE VERSTERKING VAN DE GEMEENTELIJKE DEMOCRATIE

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA NOUVELLE LOI COMMUNALE EN VUE DE RENFORCER LA DEMOCRATIE COMMUNALE

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet met het oog op de versterking van de gemeentelijke democratie.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la nouvelle loi communale en vue de renforcer la démocratie communale.

Het woord is aan de heer Tavernier voor een stemverklaring.

De heer Tavernier (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, Agalev is het ermee eens dat dit ontwerp de gemeentewet op een aantal punten verbetert en de gemeentelijke democratie versterkt. Wij betreuren wel dat bepalingen die in de oorspronkelijke tekst stonden werden afgezwakt door de commissie, en waarschijnlijk zo dadelijk door de openbare vergadering, onder andere door de verwerping van bepaalde amendementen. Daardoor hebben de gemeenteraadsleden minder garanties dat ze hun taak in alle openbaarheid kunnen uitoefenen.

Dit ontwerp vergroot de onduidelijkheid en biedt de gemeenteraadsleden minder bescherming. Wij hebben de indruk dat de traditionele meerderheidspartijen graag vasthouden aan hun traditionele positie van meerderheidspartij en die ook in de

toekomst willen behouden in het schepencollege en in de gemeenteraad. Er is dus blijkbaar weinig veranderd bij de traditionele partijen, ook niet bij de zogenaamde vernieuwde partijen die tegenover de publieke opinie graag pleiten voor het houden van een referendum, maar tegelijkertijd voor de gemeenteraadsleden het inzage-recht willen beperken. Bovendien steunt hun motivatie eerder op formele dan op inhoudelijke argumenten.

Omwille van de afzwakking van het oorspronkelijk ontwerp en de geest waarin het debat werd gevoerd, zal Agalev zich bij de stemming over dit ontwerp onthouden. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Hooland voor een stemverklaring.

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ook onze fractie erkent de verdienste van dit ontwerp. Het brengt in vele opzichten meer duidelijkheid voor de werking van de gemeenteraden, het voorziet in bijstand voor gemeenteraadsleden met een handicap en er zijn nog andere positieve punten.

Aan de andere kant zit er in dit ontwerp ook heel wat betutteling. Ik geef hiervan slechts één voorbeeld. Het ontwerp legt een minimum van tien raadsvergaderingen op, ook voor middelgrote en kleine gemeenten. Een gemeentelijke democratie kan niet op die manier worden gedecreteerd. Daarvoor is veel meer nodig.

Hoewel men vier jaar lang aan dit ontwerp heeft gewerkt, toch werd niet gekozen voor een structurele versterking van de democratie op gemeentelijk vlak. Men heeft niet gekozen voor een beter geldelijk statuut van de gemeenteraadsleden. Men wil wel een versterking van de gemeentelijke democratie, maar men behoudt het totaal voorbijgestreefde statuut van de raadsleden. Evenmin heeft men gekozen voor een splitsing tussen voorzitterschap van de gemeenteraad en voorzitterschap van het college. Wij hebben een wetsvoorstel ingediend om mogelijk te maken dat de burgemeester niet langer ook de voorzitter is van de gemeenteraad. Dat maakt goede beleidsvorming in evenwicht tussen raad en college zeer moeilijk. Het is immers ook ondenkbaar dat de Eerste minister tevens voorzitter zou zijn van de Senaat.

Bovendien vrezen wij dat de regionalisering van een gedeelte van de gemeentewet door de bepalingen van dit ontwerp alleen maar zal worden vertraagd. De minister spreekt reeds van drie à vier jaar, wij vrezen dat het gemakkelijk tien jaar wordt.

De VU-fractie vindt geen echt batig saldo in dit ontwerp en zal zich dus bij de stemming hierover onthouden.

M. le Président. — La parole est à M. Daras pour une explication de vote.

M. Daras (Ecolo). — Monsieur le Président, je tiens en premier lieu à justifier mon absence lors de la discussion générale d'hier; j'étais en effet retenu par un sujet proche, à savoir les intercommunales. Je ne voulais cependant pas laisser passer le vote sans prendre la parole, fût-ce sous la forme d'une explication de vote, parce que ce projet aurait pu être important. Malheureusement, comme l'a souligné mon collègue Tavernier, nous estimons qu'il s'agit d'une occasion manquée et qu'avec un titre ambitieux, la montagne a, en quelque sorte, accouché d'une souris.

Rappelons-nous que, voici quelques mois, un sondage paru dans un important quotidien montrait à quel point le citoyen se sentait peu proche de sa commune et marquait peu d'intérêt pour ce qui s'y passe.

Le présent projet de loi aurait pu être l'occasion d'envoyer un signal clair à la population et de mettre en place une série de réformes de modernisation, lesquelles auraient pu vraiment rapprocher le pouvoir du citoyen.

Or, non seulement nos amendements, qu'ils portent sur le droit d'interpellation du citoyen ou sur une meilleure information de ce dernier, ont été rejetés mais en outre le texte de base proposé par le Gouvernement a été édulcoré sous la pression de pratiquement toutes les familles politiques traditionnelles, et notamment des partis francophones de la majorité. C'est important à mes yeux car, lors des négociations institutionnelles, certains ont plaidé en faveur d'une régionalisation de la loi communale, comme M. Van Hooland vient de l'évoquer.

M. De Croo (VLD). — Vous avez été roulé, monsieur Daras.

M. Daras (Ecolo). — Quand je me serai trompé autant que vous, monsieur De Croo, je serai proche de la pension!

D'aucuns souhaitent que, lors de la prochaine révision constitutionnelle, on puisse régionaliser la loi organique aux échelons communal et provincial. Je tiens à dire très clairement que l'attitude d'un certain nombre de partis et de partenaires possibles, face à cette proposition...

M. le Président. — Vous sachant respectueux du Règlement, monsieur Daras, je vous signale que votre temps de parole est écoulé.

M. Daras (Ecolo). — J'ai été interrompu par M. De Croo, monsieur le Président.

M. le Président. — J'ai décompté ce temps, monsieur Daras.

M. Daras (Ecolo). — Par conséquent, dans l'avenir, face à une proposition de régionalisation de la loi communale, nous serons extrêmement réticents, étant donné l'attitude des partis sur la nécessaire démocratisation de la commune. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Loor voor een stemverklaring.

De heer De Loor (SP). — Mijnheer de Voorzitter, dit ontwerp betekent ontegensprekelijk een versterking van de democratisering op het vlak van gemeentelijk bestuur. Voor mij mocht men toch nog iets verder gaan. Ik kon mij in dit verband aansluiten bij de amendementen die door de heer Tavernier van Agalev zijn ingediend. Ik heb me bij de stemming erover trouwens onthouden. Er is één punt dat mij bijzonder ontgoochelt. In de commissie was iedereen het ermee eens dat het presentiegeld aan de gemeenteraadsleden, dat sedert zeven jaar niet meer werd aangepast, zou worden verhoogd. Ik betreur het ten zeerste dat men vandaag de moed niet heeft dit ook goed te keuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

137 leden zijn aanwezig.

137 membres sont présents.

112 stemmen ja.

112 votent oui.

25 onthouden zich.

25 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Bosman, Bouchat, Buchmann, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzies, Creyf, MM. De Backer, Decléry, De Croo, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Eeman, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Hatry, Henneuse, Hofman, Horyat,

Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pede, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Vandenhaute, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verreycken, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Appeltans, Baise, Bougard, Mme Buyle, MM. Capoen, Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Boeck, de Donnée, Dierickx, Jonckheer, Liesenborghs, Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Schiltz, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes et Van Hooland.

De Voorzitter. — De goedkeuring van het ontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet met het oog op de versterking van de gemeentelijke democratie impliceert dat het voorstel van wet tot herwaardering van de rol van de gemeenteraad en het gemeenteraadslid vervalt.

L'adoption du projet de loi modifiant la nouvelle loi communale en vue de renforcer la démocratie communale implique que la proposition de loi visant à revaloriser le rôle du conseil communal et de ses membres vient à tomber.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. de Donnée (PRL). — Monsieur le Président, j'ai païré avec M. Tobback qui a été appelé à la Chambre. C'était inutile mais je l'ai fait par courtoisie.

PROJET DE LOI MODIFIANT LES LOIS SUR LE CONSEIL D'ETAT, COORDONNÉES LE 12 JANVIER 1973

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE, GECOORDINEERD OP 12 JANUARI 1973

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Het woord is aan de heer Tavernier voor een stemverklaring.

De heer Tavernier (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, wij zullen ons opnieuw onthouden omdat wij ons ervan bewust zijn dat de vorige benoemingsvoorwaarden voor de staatsraden misschien niet meer overeenstemmen met de huidige verwachtingen. Terzelfdertijd zijn we ons ervan bewust dat met het ontwerp dat vandaag wellicht zal worden goedgekeurd, de deur wagenwijd zal worden opengezet voor willekeurige en politieke benoemingen, in de negatieve zin van het woord. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

138 leden zijn aanwezig.

138 membres sont présents.

85 stemmen ja.

85 votent oui.

4 stemmen neen.

4 votent non.

49 onthouden zich.

49 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bartholomeeussen, Beerden, Bosman, Bouchat, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Goossens, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Raes, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Verschueren et Weyts.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

M. Appeltans, Mme Maes, MM. Truyen et Van Hooland.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anthuenis, Baise, Barzin, Bougard, Buchmann, Mme Buyle, M. Capoen, Mme Cornet d'Elzius, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, de Donnée, de Grauwe, Désir, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hasquin, Hatry, Jonckheer, Laverge, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Loones, Lozie, Maertens, Meesters, Pedé, Schiltz, Snappe, Suykerbuyk, Tavernier, Ulburghs, Vaes, Van Belle, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Thillo, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren et Wierinckx.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Pedé (VLD). — Mijnheer de Voorzitter, de VLD-fractie heeft zich onthouden omdat zij niet akkoord kan gaan met de benoemingsvoorwaarden die zijn ingeschreven in artikel 4 van het ontwerp. Daarover was in de commissie al gediscussieerd en ook in de openbare vergadering werd hierover een hevige discussie gevoerd. (Applaus.)

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 23 MARS 1989 RELATIVE A L'ECHELON DU PARLEMENT EUROPEEN ET PORTANT EXECUTION DE LA DIRECTIVE DU CONSEIL DES COMMUNAUTES EUROPEENNES N° 93/109/CE DU 6 DECEMBRE 1993

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 23 MAART 1989 BETREFFENDE DE VERKIEZING VAN HET EUROPESE PARLEMENT EN TOT UITVOERING VAN RICHTLIJN NR. 93/109/EG D.D. 6 DECEMBER 1993 VAN DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen et portant exécution de la directive du Conseil des Communautés européennes n° 93/109/CE du 6 décembre 1993.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement en tot uitvoering van richtlijn nr. 93/109/EG d.d. 6 december 1993 van de Raad van State van de Europese Gemeenschappen.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

142 membres sont présents.

142 leden zijn aanwezig.

132 votent oui.

132 stemmen ja.

5 votent non.

5 stemmen neen.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Appeltans, Baise, Bartholomeeussen, Barzin, Beerden, Belot, Borin, Borremans, Bouchat, Bougard, Buchmann, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Cannaerts, Capoen, Cardoen, Coenraets, Collignon, Cooreman, Mmes Cornet d'Elzius, Creyf, MM. Cuyvers, Dalem, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Boeck, Decléty, De Croo, de Donnée, de Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, De Roo, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, D'hondt, Didden, Diegenant, Dierickx, Eeman, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Hasquin, Hatry, Henneuse, Hofman, Hotyat, Jonckheer, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Laverge, Leclercq, Mme Leduc, MM. Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Lozie, Maertens, Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pedé, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Spitaels, Stroobant, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Mme Tyberghien-

Vandenbussche, MM. Ulburghs, Vaes, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Vandenhaut, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Van Wambeke, van Weddingen, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Verlinden, Vermassen, Vermeiren, Verschueren, Weyts et Wierinckx.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Bosman, Buelens, Peeters, Raes et Verreycken.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Loones, Mme Maes, MM. Schiltz, Suykerbuyk et Truyen.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De heer Suykerbuyk (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij bij de stemming onthouden, mede namens de andere leden van de CVP-fractie die deel uitmaken van de Vlaamse Raad, om de aandacht te vestigen op een opmerkelijk probleem voor degenen die het dubbelmandaat bekleden.

Wij stemmen vandaag immers over een ontwerp dat het kiesrecht voor vreemdelingen bij de Europese verkiezingen regelt. Morgen wordt in de Vlaamse Raad een aanbeveling besproken waarbij de Vlaamse Regering wordt uitgenodigd een gesprek op gang te brengen over de voorwaarden die aan het kiesrecht voor vreemdelingen moeten worden gekoppeld. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de Voorzitter, de VU-fractie sluit zich aan bij de heer Suykerbuyk voor de door hem aangehaalde reden van onthouding.

Ik verwijs eveneens naar de amendementen die in de commissie werden ingediend en verdedigd en die ook betrekking hebben op andere onderdelen van dit ontwerp van wet, zoals de discussie over stemrecht en stemplicht en over het stelsysteem, waarbij wij het systeem-Niemeyer willen gebruiken in plaats van het systeem-D'Hondt.

INTERPELLATIE VAN DE HEER GEENS TOT DE EERSTE MINISTER OVER «DE KLAARBLIJKELIJKE WETSOVERTREDING DOOR DE SOCIÉTÉ REGIONALE WALLONNE DU TRANSPORT (SRWT) BIJ DE BESTELLING VAN 278 AUTOBussen EN DE HOUDING VAN DE FEDERALE REGERING TER ZAKE»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. GEENS AU PREMIER MINISTRE SUR «LA TRANSGRESSION MANIFESTE DE LA LOI PAR LA SOCIÉTÉ REGIONALE WALLONNE DU TRANSPORT (SRWT) LORS DE LA COMMANDE DE 278 AUTOBUS, ET L'ATTITUDE DU GOUVERNEMENT FÉDÉRAL EN LA MATIÈRE»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Geens werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Geens.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren Verschueren, Didden en Grosjean, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Geens en het antwoord van de Eerste minister,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Geens et la réponse du Premier ministre,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heren Loones en Cuyvers, de dames Gijsbrechts en Maes, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Geens tot de Eerste minister en het betoog van onder meer de heer Loones en mevrouw Gijsbrechts,

Roept de federale Regering op stipt uitvoering te geven aan alle opmerkingen en beslissingen die de wettelijkheid in dit dossier moeten herstellen.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Geens au Premier ministre et ayant entendu entre autres l'intervention de M. Loones et Mme Gijsbrechts,

Lance un appel au Gouvernement fédéral afin qu'il donne scrupuleusement suite à toutes les remarques et décisions devant rétablir la légalité dans ce dossier.»

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

139 leden zijn aanwezig.

139 membres sont présents.

84 stemmen ja.

84 votent oui.

50 stemmen neen.

50 votent non.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Baudson, Beerden, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cannaeys, Cardoen, Coenraets, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pêre, MM. Delcroix, De Loo, De Meyer, De Roo, de Seny, De Seranno, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Goossens, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Poulllet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren et Weyts.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Appeltans, Baise, Bosman, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cornet d'Elzuis, MM. Cuyvers, Daras, De Boeck, Decléty, de Donnée, De Grauwe, Désir, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hasquin, Hatry, Jonckheer,

Laverge, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Loones, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Pedé, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Hooland, Van Thillo, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Barzin, Capoen, De Backer, De Croo et Schiltz.

INTERPELLATION DE MME DARDENNE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «L'UTILISATION DE MINES ANTI-PERSONNEL»

Vote sur la motion pure et simple

INTERPELLATIE VAN MEVROUW DARDENNE TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «HET GEBRUIK VAN ANTI-PERSONENMIJNEN»

Stemming over de eenvoudige motie

M. le Président. — Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Dardenne au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères.

Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van mevrouw Dardenne tot de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken werden twee moties ingediend.

L'une, pure et simple, par M. Cannaerts, est ainsi rédigée:

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de Mme Dardenne et la réponse du Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères,
Passe à l'ordre du jour.»

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van mevrouw Dardenne en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken,

Gaat over tot de orde van de dag.»

L'autre, par M. Baise, est ainsi rédigée:

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de Mme Dardenne et la réponse du Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères,

Demande au Gouvernement:

— De poursuivre la voie où il s'est engagé afin que la ratification de la Convention de 1980 des Nations unies sur «l'interdiction ou la limitation de certaines armes classiques...» intervienne dans les délais les plus brefs;

— D'adopter une attitude ferme lors de la conférence de révision de la convention et de plaider pour l'interdiction de la production, des transits, de la vente, du stockage et de l'utilisation des mines antipersonnel;

— De mettre tout en œuvre pour aboutir, tant au niveau national et international, dans les plus brefs délais, à une mise hors la loi du commerce et de la production des mines antipersonnel.»

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van mevrouw Dardenne en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken,

Vraagt dat de Regering:

— Voortgaat op de ingeslagen weg zodat de VN-Overeenkomst van 1980 over «het verbod of de beperking van bepaalde klassieke wapens...» binnen de kortst mogelijke termijn geratificeerd kan worden;

— Een krachtig standpunt inneemt tijdens de conferentie waarop die overeenkomst zal worden herzien en ook pleit voor het verbod op de productie, de doorvoer, de verkoop, de opslag en het gebruik van anti-personenmijnen;

— Alles in het werk stelt om, zowel nationaal als internationaal, de handel in en de productie van anti-personenmijnen binnen de kortst mogelijke termijn onwettig te verklaren.»

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

131 membres sont présents.

131 leden zijn aanwezig.

78 votent oui.

78 stemmen ja.

47 votent non.

47 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cannaerts, Cardoen, Coenraets, Cooreman, Mme Creyf, M. Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. De Loor, De Meyer, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. Deworme, De Wulf, Didden, Diegenant, Erdman, Flagothier, Garcia, Geens, Grosjean, Guillaume, Henneuse, Hofman, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, Marthijs, Maystadt, Moens, Moureaux, Mouton, Ottenbourg, Pataer, Péciaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Spitaels, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Timmermans, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren et Weyts.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Appeltans, Baise, Bosman, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cornet d'Elzuis, MM. Cuyvers, Daras, De Boeck, Decléry, De Grauwe, Désir, Desmedt, D'hondt, Dierickx, Eeman, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goossens, Hatry, Jonckheer, Laverge, Mme Leduc, MM. Liesenborghs, Lozie, Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Pedé, Peeters, Raes, Snappe, Tavernier, Truyen, Ulburghs, Vaes, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Van Hooland, Van Thillo, van Weddingen, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Barzin, Capoen, De Backer, De Croo, de Donnée et Loones.

INTERPELLATIE VAN DE HEER CUYVERS TOT DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «MAATREGELEN OM HET TABAKSGBRUIK IN BELGIE EN IN DE EUROPESE UNIE TERUG TE DRINGEN»

INTERPELLATION DE M. CUYVERS AU MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT SUR «LES MESURES DESTINEES A REDUIRE LA CONSOMMATION DE TABAC EN BELGIQUE ET DANS L'UNION EUROPEENNE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Cuyvers tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over «maatregelen om het tabaksgebruik in België en in de Europese Unie terug te dringen».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik stel vast dat niet zoveel collega's willen geconfronteerd worden met een jeugdzonde, namelijk met het feit dat zij ooit wel eens een aantal sigaretten hebben gerookt.

Uit bezorgdheid voor de volksgezondheid blijven Agalev en Ecolo zich wel inzetten voor een vermindering van het tabaksgebruik. In het kader van de Wereldgezondheidsorganisatie heeft België de verbintenissen aangegaan ervoor te zorgen dat tegen het jaar 2000 nog slechts maximum 20 pct. van de bevolking rookt. Volgens de jongste gegevens die onlangs bekend werden gemaakt, zijn wij daar momenteel nog 5 pct. van verwijderd. Het verband tussen actief en passief roken en het gebruik van andere tabaksprodukten, enerzijds, en de schade aan de gezondheid van het individu en de vermijdbare hoogoplopende rekeningen van de ziekteverzekering, anderzijds, staat als een paal boven water. De vermindering van de consumptie van tabak en tabaksprodukten is het gemakkelijkste middel om de negatieve impact van één van de voornaamste, zonder overdrijving mag ik wel zeggen, de voornaamste kankerverwekkende stof te verminderen.

Tabak maakt jaarlijks driemaal meer slachtoffers dan het moordende verkeer. Het kankerstokje is dus een echt moordinstrument. Daarom hebben vertegenwoordigers van huisartsenorganisaties van de Europese Unie op 10 december 1993 een duidelijke resolutie aangenomen. De twee voornaamste punten ervan spreken voor zich. De resolutie vraagt dat elke financiële steun voor het verbouwen van tabak in de Europese Unie wordt ingetrokken en dat men elke vorm van reclame voor tabak en tabaksprodukten bant.

Bij deze resolutie, die duidelijk kiest voor de volksgezondheid en de problemen bij de bron aanpakt, steekt het Belgische beleid schrill af. Uw voorgangers hebben jammer genoeg niets gedaan om de financiële steun van de Europese Unie aan de tabaksteelt op korte termijn af te schaffen, mijnheer de minister. Uw collega van Landbouw, de heer Bourgeois, deed dit evenmin. Hierbij wijs ik bovendien op een bijkomende verzwarende factor, namelijk dat de Europese tabak grotendeels naar derde-wereldlanden wordt uitgevoerd, omdat voor onze markten het teergehalte te hoog ligt. Om onze werkgelegenheid te bevorderen doen wij het aantal kankergevallen in deze landen dus stijgen. Daaraan moet een einde komen. Mijn vraag is dan ook welke initiatieven ons land als lid van de Trojka heeft genomen om deze subsidiestroom af te bouwen.

Op Belgisch niveau heeft de Regering al wel iets gedaan, weliswaar niet uit bekommernis voor de volksgezondheid, maar uit geldnood. Door de prijs voor tabak en tabaksprodukten voor de index niet langer in aanmerking te nemen, waardoor de gezondheidsindex is ontstaan, worden in de toekomst effectieve prijsverhogingen misschien gemakkelijker mogelijk, aangezien zij geen «pervers effect» meer zullen hebben op de gezondheidsindex.

De recente prijsverhoging met 7 frank per pakje sigaretten lijkt ons eerder een financieringsheffing dan een regulerende heffing te zijn. Dit kan het gebruik van tabak misschien wel effectief financieel ontmoedigen, op voorwaarde dat u en uw collega van Financiën de strijd tegen het toenemend gebruik van gesmokkelde en gestolen sigaretten kunnen winnen, zoniet, wordt de financiële winst op korte termijn van degene die de «zwarte» sigaretten rookt alleen maar groter en wordt de smokkel aantrekkelijker.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

Ik hoop dat ons land meer en meer gebruik zal maken van het financieel instrument in de strijd tegen de «kankerstok».

België gebruikt bovendien nog veel te weinig twee andere beleidsinstrumenten. Naast informatieve acties naar specifieke doelgroepen is volgens ons immers een absoluut verbod op de reclame voor tabak en tabaksprodukten aangewezen, als het kan op Europees niveau en in afwachting op nationaal niveau.

Ik zal eerst ingaan op de ban voor de tabaksreclame. De huidige aanpak van de Regering is daar evenwel nog mijlen ver van verwijderd. Tot nu toe bevinden we ons in de fase van veelbelovende en ronkende verklaringen.

Mijnheer de minister, uw voorgangster, mevrouw Onkelinx, heeft met veel bravoure een koninklijk besluit voor een absoluut verbod aangekondigd. Maar dit is bij haar opvolgster, mevrouw De Galan, echter in de «lade van de goede voornemens» blijven steken. Is de lobby van de tabakssector, gesteund door de auto-wedstrijdfanataten, sterker dan de wil fundamenteel bij te dragen tot de volksgezondheid?

Ik voel mij nochtans in mijn vraag naar een totaal verbod gesteund door de recente evolutie in een aantal Europese landen.

In de recente publikatie *Smoking prevention* schetst het European Bureau for Action on Smoking Prevention een beeld dat optimisme wettigt. De beweging voor een ban vindt meer en meer aanhangers.

In Groot-Brittannië heeft labour-lid Kevin Barron een wetsvoorstel ingediend voor een totaal verbod. Het wordt trouwens momenteel behandeld. In Spanje heeft de Kamer eveneens op 23 november een resolutie voor een totaal verbod ingediend.

Ook Nederland zal waarschijnlijk de afspraken met de tabakssector verstrengen, na het debat dat in december 1993 werd gehouden en na de mediacampagne: «Kinderen aansporen tot roken is moorddadig, daarom moet tabaksreclame verboden worden.»

In Frankrijk blijft de wet-Evin, die sedert januari 1991 een absoluut verbod heeft ingevoerd, ondanks de aanvallen van de tabakslobby, overeind.

Daar de Ministerraad op 24 december 1992 eenparig heeft besloten reclame voor tabakswaren te verbieden, vinden Agalev en Ecolo dat ons land een absoluut verbod moet uitvaardigen.

Daarom mijn uitdrukkelijke vraag, mijnheer de minister: «Zal u dit reeds zo lang beloofde verbod ook uitvaardigen?»

U kunt ook stappen doen om te komen tot een reclameverbod op het niveau van de Europese Unie. Uw voorgangster, mevrouw De Galan, is daar niet in geslaagd, maar als lid van de Trojka moet u alleszins blijven streven naar een dergelijk verbod.

Onder het Griekse voorzitterschap is een compromis misschien gemakkelijker haalbaar, maar dit is volgens de groenen niet wenselijk. Het zou immers de indruk versterken dat de Europese Unie de volksgezondheid niet die prioriteit geeft die ze verdient en dat ze meer bezorgd is om het behoud van de gemeenschappelijke markt dan om andere zaken.

Men kan voorhouden dat de verzorging van een ziekte veroorzaakt door het gebruik van tabaksprodukten, ook bijdraagt tot het bruto nationaal produkt. In die zin kan men zeggen dat tabak een stimulans is voor onze economie, maar het is absoluut geen stimulans voor ons welzijnsniveau.

Vandaar mijn vraag. Welke initiatieven hebt u intussen genomen voor een totale ban op reclame voor tabak en tabaksprodukten op Europees niveau?

Mijnheer de minister, los van het absoluut verbieden van genoemde reclame moet u maatregelen nemen opdat alle tabaksfirma's de Europese richtlijnen 89/62 en 92/41 inzake de etikettering van sigaretten en andere tabakswaren echt respecteren. Volgens de recente studie van het Europees Bureau zouden in ons land vooral de firma's Marlboro, Belga en Bastos in strijd met de geest van deze richtlijnen handelen.

Ik heb hierbij twee vragen. Ten eerste, is deze bewering van het Europees Bureau juist? Met andere woorden, handelen de vermelde firma's inderdaad in strijd met deze richtlijnen? Ten tweede, en deze vraag vloeit logisch voort uit de eerste, welke contacten hebt u intussen al gehad met deze bedrijven?

Door het volgen van de suggesties van het Europees Bureau kunt u initiatieven nemen om de richtlijn zelf bij te sturen zodat betere hulp wordt geboden aan het individu dat wil stoppen met roken. Sommigen beweren dat tabak een hard drug is en te vergelijken is met heroïne, en zo meer. Van zodra je eraan verslaafd bent, is het moeilijk ermee te stoppen en als men dan bovendien nog geconfronteerd wordt met aanlokkelijke publiciteit, dan is stoppen nog veel moeilijker.

Indien de verplichte waarschuwingen een groter gedeelte van de oppervlakte van het pakje zouden uitmaken, dan zouden ze ernstiger worden genomen. De doorsnee burger is nu eenmaal wantrouwig voor kleine lettertjes; hij neemt ze ook niet ernstig.

Over de grootte van de waarschuwingen kan elke lidstaat afzonderlijk beslissen. Groot-Brittannië bijvoorbeeld bepaalt dat die 6 pct. in plaats van de opgelegde minimum 4 pct. van het pakje moet bedragen. In ons land en in nog drie andere landen van de Europese Unie bedraagt de grootte van de waarschuwingen nog steeds 4 pct. Het Europees Bureau wil veel verder gaan, en stelt zelfs minimum 25 pct. voor als oppervlakte voor de verplichte waarschuwingen.

Mijnheer de minister, hebt u initiatieven genomen om de minimum oppervlakte van de waarschuwingen uit te breiden teneinde de waarschuwingen meer te laten opvallen? Het motto is dan: Als we iets doen, doen we het goed en doen we niet enkel alsof.

De verplichte waarschuwingen moeten ook leesbaarder worden. Reflecterende kleuren belemmeren de leesbaarheid. Zult u maatregelen nemen en dergelijke reflecterende kleuren verbieden?

Mijnheer de minister, dit is misschien wat technisch, maar het zijn toch belangrijke tips.

Niet alleen de grootte van de waarschuwing en de kleuren maar ook de gebruikte kleurencombinatie beïnvloeden het effect van de waarschuwendende tekst. Uit de recente studie van het Europees Bureau blijkt dat de waarschuwing bijna nooit op de meest leesbare manier wordt gedrukt, namelijk in vette letters, in zwart op wit, in een goed omlijnd kader dat los staat van de andere delen van het etiket.

Momenteel vindt men eerder de volgende minder zichtbare combinaties: goud op wit, goud op beige, goud op rood, goud op groen, donker blauw tegen een lichtblauwe of gele achtergrond — ik vraag mij af wat u daar nog van kan lezen — rood op wit, rood op groen, grijs op wit en zelfs lichtgrijs op wit. Dat laatste lijkt mij een knappe kleurencombinatie vanuit het oogpunt van de tabaksfabrikanten. En dan is er nog purper op wit.

De heer Verschueren (SP). — Mijnheer Cuyvers, ik heb de indruk dat u zelf niet gelooft wat u vertelt.

De heer Cuyvers (Agalev). — U vergist zich.

De heer Verschueren (SP). — Ik zal u een kleine anekdote vertellen, waaruit blijkt dat het helemaal niet belangrijk is of er gewaarschuwd wordt in vette letters, in kleine letters, in rode letters of in groene letters.

Ik ben een ketterroker geweest. In 1972 ben ik op een zondagavond gestopt. Ik kwam laat thuis zonder sigaretten. Mijn echtgenote was vergeten mijn voorraad in de lade aan te vullen.

De heer Cuyvers (Agalev). — Zij kreeg waarschijnlijk onder haar voeten.

De heer Verschueren (SP). — Ik maakte mij inderdaad kwaad en ik heb gezegd: «Ik rook niet meer». Daarop ben ik gestopt met roken. Stoppen is gewoon een kwestie van karakter. Met alles wat u hier verdedigt, gaat u niemand beletten om te roken. Iemand die wil roken, heeft geen oog voor waarschuwingen. Die doodt zichzelf. Dat is zijn zaak.

De heer Cuyvers (Agalev). — Ik wil niemand beletten te roken. Geen haar op mijn hoofd denkt eraan een verbod op rookprodukten te vragen. Een «drooglegging» van rookprodukten is idioot. Een verbod op tabaksreclame is echter wel interessant. Niet iedereen is zo sterk als u. Ik wens u geluk met die karaktersterkte. Er zijn echter ook zwakke mensen. Het is de taak van de politici ervoor te zorgen dat ook die zwakke mensen maximale hulp krijgen. Ik kan me voorstellen dat iemand die hunkert naar een sigaret, maar alle moeite doet om niet naar die kankerstok te grijpen, toch een stimulans krijgt om te roken, wanneer hij door de stad wandelt voorbij al die mooie affiches van Marlboro of Bastos. Ook indien hij die affiches niet bewust ziet, geven zijn hersens wel signalen dat zij nicotine willen.

De tabaksproducenten geven ongeveer één miljard per jaar uit aan tabaksreclame. U gaat me toch niet wijsmaken dat een firma zomaar zoveel geld over de balk gooit. Indien er geen verband zou bestaan tussen het promoten van het roken via reclame en die uitgave van één miljard, dan zouden de aandeelhouders de bestuurders van de tabaksfirma's al lang naar huis hebben gestuurd. De reclame voor tabaksprodukten is volgens mij dus wel degelijk een middel om degenen die roken, te stimuleren om te blijven roken en degenen die ermee gestopt zijn, te overhalen opnieuw te roken.

Het is trouwens ook niet toevallig dat het doelpubliek van de tabaksproducenten nog altijd een jong publiek is. Zij willen nog altijd de boodschap geven dat roken hoort bij jong zijn. Het klinkt misschien cynisch, maar de rokers die zij verliezen door longkanker, moeten worden vervangen. Zij moeten dus constant nieuwe slachtoffers zoeken.

Ik zou dus niet zeggen, mijnheer Verschueren, dat het verbieden van tabaksreclame zo zinloos is. Alleszins nog eens gefeliciteerd met uw sterk karakter, waarover echter niet iedereen beschikt. Indien de wetgever enkel rekening zou houden met de sterken, dan konden wij ons hele maatschappelijke systeem en ons stelsel van sociale voorzieningen wijzigen. Maar op dit vlak zegt uw partij toch ook dat er rekening moet worden gehouden met de zwakken. Ik ben blij met de opmerking want zo heb ik de minister er misschien van overtuigd dat er iets moet gebeuren.

De laatste combinatie van kleuren die ik in de studie heb gevonden was purper op wit. Gezien het belang van de leesbaarheid vraag ik de minister welke initiatieven hij ondertussen heeft genomen om de twee richtlijnen zo aan te passen dat zwart op wit, in vette letters, de enige mogelijkheid is die voor de industrie openblijft om de waarschuwingen te drukken. De industrie is altijd zeer vindingrijk wanneer het er op aankomt haar markten te beschermen. De politici moeten er voor zorgen zoveel mogelijk achterpoortjes te sluiten. Eén van de redenen van onze slechte reputatie bij de burger is dat wij altijd wetten zouden maken met achterpoortjes zodat het op voorhand geweten is dat zij niet efficiënt kunnen worden toegepast. Laten wij dat met de twee Europese richtlijnen vermijden.

Mijnheer de minister, gaat u in afwachting van een Europese aanpassing, die niet gemakkelijk zal zijn — ik word blijkbaar een beetje meer realist naarmate ik langer in het Parlement ben — onze Belgische wetgeving reeds in de gevraagde zin wijzigen? Het zou goed zijn, mocht de waarschuwendende tekst op de produkten die op de Belgische markt worden verkocht 6 pct. beslaan van de verpakking en in vette letters, zwart op wit worden gedrukt. Zwart op wit geeft trouwens meer geloofwaardigheid. Ik meen zelfs dat de mededelingen van de Regering altijd zwart op wit worden gedrukt. In het Nederlands zegt men zelfs, het is waar want het staat er zwart op wit.

Mijnheer Verschueren, de symboolwaarde en de zichtbaarheid zijn dus wel belangrijk.

Naast het absoluut verbod op reclame voor tabak en een betere etiketteringsverplichting kan en moet de Regering, dus u, mijnheer de minister, meer werk maken van een betere informatie aan de bevolking. Uw voorgangster, minister De Galan, heeft in november 1993 een algemene meerjarencampagne aangekondigd onder het motto: «Roken is maf.»

Mijnheer de minister, graag verneem ik de stand van zaken van deze campagne. Kunt u aantonen dat de Belgische organisaties die strijden tegen tabaksmisbruik inderdaad betrokken zijn bij de

uitwerking en de follow-up van deze campagne? Elke sigaret die gerookt wordt is er een te veel. De strijd tegen de tabaksverslaving moet worden opgevoerd. Volgens recente artikelen in de kranten leiden onze inspanningen reeds een klein beetje tot resultaten, want er is in België een daling van het percentage van de bevolking dat rookt, zowel bij de mannen als bij de vrouwen. Over 20 jaar zal dit zich uiten in een daling van het aantal gevallen van longkanker. Daarom hoop ik namens Agalev en Ecolo dat u onze suggesties gaat kunnen realiseren in uw beleid. Met andere woorden, dat u de moed en het karakter hebt — de heer Verschuere zal u daarbij helpen — om op te boksen tegen de tabakslobby's. De stand van zaken kunnen wij peilen aan de hand van uw antwoorden op de concrete vragen die ik in mijn interpellatie heb gesteld. Ik kijk er met spanning naar uit. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Santkin.

De heer Santkin, minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd naar de heer Cuyvers. Ik rook zelf niet.

N'ayant jamais fumé, je n'ai pas dû faire les efforts de volonté de M. Verschuere. N'en déduisez toutefois pas, mesdames et messieurs, que n'ayant aucun mérite, je n'ai pas de caractère. Au cours des prochaines semaines, vous découvrirez en effet ma capacité à faire preuve de détermination dans ce secteur en particulier.

Comme moi, vous aurez probablement lu l'article intitulé « Les fumeurs, espèce en voie de d'extinction? » publié dans le grand quotidien *La Libre Belgique*. L'étude et les statistiques dont il est question dans cet article révèlent que le pays des non-fumeurs ne va pas si mal, ce dont je me réjouis. Je vous épargnerai la lecture de la totalité de l'article et de ses conclusions. L'explication de la réduction du nombre de fumeurs est toutefois intéressante. Elle est libellée en ces termes: « Une législation plus contraignante, une politique des prix plus sévère et des campagnes de sensibilisation ont largement contribué à la diminution du nombre de fumeurs ». Vous conviendrez que ces mots, écrits par des personnes qui savent de quoi elles parlent, sont encourageants.

M. Cuyvers critique les mesures prises par le Gouvernement en matière d'accises sur le tabac. En résumé, il estime qu'elles conviennent au Gouvernement car, tout en faisant rentrer l'argent dans les caisses, elles donnent bonne conscience. Il ne faut cependant pas sous-estimer l'effet dissuasif de telles mesures sur une partie du public attiré par le tabac. Encore faut-il être conscient que cette hausse de prix engendre des phénomènes d'adaptation comme la mise sur le marché de conditionnements — dans ce secteur, l'imagination est au pouvoir — contenant une quantité réduite de produits destinés plus spécialement aux jeunes ou même des effets encore plus graves comme le développement de la contrebande. Ce dernier problème ne relève toutefois pas de ma responsabilité. L'essentiel en matière de lutte contre le tabagisme est moins d'interdire que de persuader.

De toekenning van Europese subsidies voor de tabakscultuur houdt mij zeker bezig, hoewel ik als minister van Volksgezondheid niet direct betrokken ben bij de besluitvorming. Het effect van deze subsidies op het consumptievolume van tabak en tabaksprodukten in onze regio's moet wel worden gerelativeerd.

Dans la foulée des débats vécus aux Conseils des ministres européens de la Santé, autour d'un projet de directive visant l'interdiction de toute publicité et à l'instar des dispositions prises par la France dans la « loi Evvin », Mme la ministre Onkelinx a élaboré et présenté au Conseil des ministres en décembre 1992 un projet d'arrêté royal sur la publicité pour les produits du tabac. Le Conseil d'Etat a estimé que de telles dispositions ne pouvaient être prises qu'avec l'accord des ministres des Affaires économiques et des Petites et Moyennes Entreprises. Une concertation a été engagée avec eux afin de mettre au point un projet d'arrêté. Cependant, il faut être conscient de l'internationalisation du phénomène et de certains aspects que nous ne pouvons pas toujours maîtriser tels la publicité véhiculée par la presse, les magazines internationaux, le câble de télédistribution. Pour certains de ces supports, les normes les plus efficaces ne pourront être qu'européennes. J'ai déjà eu l'occasion de répondre dans ce sens à une question d'actualité.

Ondanks de unanieme bezorgdheid van alle Europese delegaties om het gebruik van tabak te beperken en ondanks alle individuele voorstellen waar de interpellant naar verwezen heeft, blijft het voorstel van Europese richtlijn dat publiciteit voor tabak wil verbieden, stuiten op een blokkeringsminderheid aangevoerd door Denemarken, Duitsland, Griekenland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

Malgré les tentatives de conciliation, le Conseil du 13 décembre dernier — présidé par la Belgique — n'a pas permis de débloquer la situation. En outre, une controverse s'est développée à la suite d'un avis émis d'initiative par le service juridique du Conseil. Cet avis met en question les bases juridiques du projet de directive. Le service juridique de la Commission ne partagerait pas ce point de vue. La question fait actuellement l'objet d'une analyse en profondeur compte tenu des dispositions du Traité de Maastricht, en vigueur depuis peu.

M. Cuyvers a longuement insisté sur les mesures qui sont d'application dans notre pays quant à la superficie minimale des avertissements apposés sur les produits du tabac et sur la force de persuasion dégagée par les différentes couleurs employées. Je lui signale qu'en Belgique, ces avertissements doivent obligatoirement être mentionnés dans les trois langues nationales. L'addition de ces trois mentions sur la face la plus visible du paquet de cigarettes ou autre produit de tabac vaut largement en termes de surface l'inscription unique utilisée au Royaume-Uni — M. Cuyvers y a également fait allusion. Ces avertissements sont réglés par l'arrêté royal du 13 août 1990 publié au *Moniteur belge* du 5 janvier 1991 relatif à l'étiquetage des produits du tabac. Cet arrêté transpose dans notre droit une directive européenne. Mon administration, qui contrôle les projets de publicité, rejette de nombreuses propositions des fabricants. En ce qui concerne la lisibilité des avertissements, elle mènera une enquête pour déterminer si réellement des problèmes se posent.

Afgezien van deze waarschuwingen, heeft mijn voorganger effectief een sensibilisatie- en responsabiliseringscampagne gelanceerd, onder de slogan « T'es timbré de fumer » — « Paffen is maf ». Naast affiches werden ook spandoeken verdeeld via het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité, de sportfederaties en allerlei andere organisaties die er naar hebben gevraagd. Er werden ook zelfklevers verspreid en voor het plaatsen van de slogan op de briefwisseling werd eveneens gezorgd. U kan in het dossier, dat ik u graag overhandig, de details terugvinden.

Je me ferai un plaisir de vous remettre ce dossier dans un instant, monsieur Cuyvers. Comme vous le constaterez, son contenu est intéressant.

L'évaluation de la participation à cette campagne sera réalisée lorsque celle-ci sera terminée, puisqu'elle s'étale dans le temps et est organisée sur plusieurs fronts. Mesurer strictement son impact risque d'être particulièrement fastidieux, onéreux et, dans une certaine mesure, peu significatif.

Je vous confirme, monsieur Cuyvers, qu'un projet actuellement à l'étude au sein de mon cabinet devrait contribuer à vous rassurer. Toutefois, il tient compte des réalités de notre pays et, particulièrement, des problèmes relatifs aux différents canaux de publicité, tels que les magazines imprimés à l'extérieur, la télédistribution, etc. Ce projet devrait encore améliorer la situation en ce qui concerne la publicité en matière de tabac.

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord en kijk nu reeds met spanning uit naar het tijdstip waarop dit beloofde koninklijk besluit in het *Belgisch Staatsblad* zal verschijnen. Ik ben ook benieuwd welke draagwijdte het zal hebben.

De minister heeft in zijn antwoord een beroep gedaan op een recente studie van CRIOC of in het Nederlands OIVO, het Onderzoeks- en Informatiecentrum voor verbruikersorganisaties. Dit onderzoek werd trouwens gesubsidieerd door het ministerie van Volksgezondheid. Uit een recent persbericht van deze organisatie citeer ik het volgende: « Inderdaad, de verstrenging van de wetgeving, de gevoerde prijzenpolitiek en de sensibilisering via de media hebben bijgedragen tot de daling van het aantal rokers in

ons land.» Op dit punt geeft het communiqué de minister dus gelijk. De laatste zin van het perscommuniqué echter luidt: «Indien België de wereldgezondheidsnorm van 20 pct. rokers in het jaar 2000 wenst te bereiken, dan kan dit niet zonder bijkomende maatregelen. Een efficiënte politiek in verband met tabakspreventie vergt een continue inzet. Anders dreigt het verbruik te stagneren of zelfs te stijgen.»

De minister stelt dat wij eerder moeten sensibiliseren om de «kankerstok» toch maar te laten in plaats van de reclame voor het tabaksverbruik te verbieden. Ik ben het hiermee slechts gedeeltelijk eens. Hoe dan ook moeten er veel meer middelen worden vrijgemaakt voor die sensibilisatie. De tabaksindustrie gooit er grosso modo één miljard tegenaan voor reclame. Daar staan slechts tien of in het beste geval twintig miljoen aan tegensensibilisatiemiddelen tegenover. Dit is een verhouding van één op vijfhonderd.

Het verheugt mij dat de minister wil laten onderzoeken of de leesbaarheid van anti-tabaksberichten wel gegarandeerd is, waarmee hij allicht doelt op het gebruik van kleurcombinaties en van al dan niet reflecterende letters. Als de minister in zijn koninklijk besluit het gebruik van iets grotere zwart-witletters zou opleggen, dan geven wij vast en zeker een serieus duwtje in de rug van hen die willen stoppen met roken. Ik denk hierbij aan wijlen mijn vader, die pas na zeventwintig pogingen erin lukte om het roken te laten. Dergelijke mensen hebben dit duwtje van onzentwege erg nodig. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Santkin, ministre.

M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, je crois que M. Cuyvers attend des réalisations concrètes, je ne lui ferai donc pas une longue énumération de toutes mes intentions.

Je viendrai devant cette assemblée avec des propositions qui paraîtront peut-être encore insuffisantes, mais il me semble que, dans ce domaine, nous devons faire preuve de réalisme et, surtout, ne pas prendre des mesures trop isolées car nous connaissons les sanctions — notamment économiques — qui peuvent en résulter.

Ne m'en veuillez pas non plus, monsieur Cuyvers, de ne pas avoir lu l'intégralité du communiqué. Je sais que la barre est fixée à 20 p.c. et qu'un gros effort reste à accomplir. Toutefois, comme j'ai déjà eu l'occasion de le dire lors de la présentation des résultats de l'étude menée par *Le Généraliste*, il est rassurant de constater que la diminution la plus importante de consommation de tabac s'est produite dans la couche la plus jeune de la population et c'est bien à ce niveau que nous devons porter le fer, si je puis dire.

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door de heren Baise, Meesters en Loones, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu betreffende maatregelen om het tabaksgebruik in België en in de Europese Unie terug te dringen, en het antwoord van de minister,

Beklemtoont zijn bezorgdheid voor de volksgezondheid;

Weet dat de vermindering van de consumptie van tabak en tabaksprodukten het gemakkelijkste middel is om de negatieve impact van de voornaamste kankerverwekkende stof terug te dringen. Tabak doodt jaarlijks driemaal meer slachtoffers dan het moordende verkeer;

Vraagt de Regering:

1° Dat ons land initiatieven neemt voor het terugtrekken van elke financiële steun voor het verbouwen van tabak in de Europese Unie;

2° Het bannen van elke vorm van reclame voor tabak en tabaksprodukten op Europees niveau als het kan en in afwachting daarvan op nationaal niveau via het koninklijk besluit dat reeds aangekondigd werd tijdens de Ministerraad van 24 december 1992;

3° Maatregelen te nemen opdat alle tabaksfirma's de Europese Richtlijnen 89/62 en 92/41 inzake de etikettering van sigaretten en andere tabakswaaren echt zouden respecteren, niet alleen naar de letter, maar ook naar de geest;

4° Initiatieven te nemen om de twee bovenvermelde richtlijnen zelf bij te sturen in de zin van een betere hulp voor het individu dat wil stoppen met roken;

5° Dat ons land in afwachting van deze bijsturing op het Europees niveau, de efficiëntie van de waarschuwingen op het pakje rookwaren vergroten door de volgende maatregelen:

— De minimale afmetingen waarop de waarschuwing moet worden gedrukt uit te breiden;

— Te verbieden dat er nog reflecterende kleuren gebruikt worden;

— Te eisen dat de waarschuwing zwart op wit in vette lettertype wordt gedrukt.»

De tweede, ingediend door de heren Verschuere en Dalem, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Cuyvers tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu betreffende maatregelen om het tabaksgebruik in België en in de Europese Unie terug te dringen, en het antwoord van de minister,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Cuyvers au ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement sur les mesures destinées à réduire la consommation de tabac en Belgique et dans l'Union européenne, et la réponse du ministre, Passe à l'ordre du jour.»

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple, qui bénéficie de la priorité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VOORSTELLEN VAN WET

Inoverwegingneming

Mededeling van de Voorzitter

PROPOSITIONS DE LOI

Prise en considération

Communication de M. le Président

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen van wet waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions de loi dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen van wet in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions de loi sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen van wet, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions de loi, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le Gouvernement a déposé un projet de loi portant approbation de l'Accord de coopération et d'union douanière entre la Communauté économique européenne et la république de Saint-Marin, annexe et cinq déclarations, signé à Bruxelles le 16 décembre 1991.

De Regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tot instelling van samenwerking en een douane-unie tussen de Europese Economische Gemeenschap en de republiek San Marino, bijlage en vijf verklaringen, ondertekend te Brussel op 16 december 1991.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission des Relations extérieures.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De heer De Grauwe heeft ingediend een voorstel van wet houdende regeling van de cumulatie van pensioenen met inkomsten uit de uitoefening van een beroepsactiviteit.

M. De Grauwe a déposé une proposition de loi régissant le cumul des pensions avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle.

De heren Monfils en Barzin hebben ingediend een voorstel van resolutie betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 16 juli 1993 houdende regeling van de ecotaksen.

MM. Monfils et Barzin ont déposé une proposition de résolution relative au report de l'entrée en vigueur des dispositions de la loi organique du 16 juillet 1993 relatives aux écotaxes.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Over de inoverwegingneming zal later worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le mercredi 16 mars 1994 à 14 heures.

De Senaat vergadert opnieuw woensdag 16 maart 1994 om 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 17 h 45 m.)

(De vergadering wordt gesloten om 17 h 45 m.)

BIJLAGE — ANNEXE

Inoverwegingneming — Prise en considération

Lijst van de in overweging genomen voorstellen van wet:

Liste des propositions de loi prises en considération:

Houdende herinvoeging van artikel 35 in het Strafwetboek, inzake de ontzetting uit het recht tot het besturen van een voertuig (van de heer Arts);

Rétablissant l'article 35 dans le Code pénal, en ce qui concerne l'interdiction du droit de conduire un véhicule (de M. Arts);

— Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Renvoi à la commission de la Justice.

Tot wijziging van artikel 26 van de wet van 22 december 1986 op de intercommunales (van de heer Wierinckx).

Modifiant l'article 26 de la loi du 22 décembre 1986 relative aux intercommunales (de M. Wierinckx).

— Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Renvoi à la commission de l'Intérieur.

